

SAREGINTZAN

2 - 4 / Urria · Octubre · October · Octobre / **BILBO- BILBAO**

2019

EU

—
EUSKAL GIZATALDEEN VII. MUNDU BATZARRA
VII CONGRESO MUNDIAL DE COLECTIVIDADES VASCAS
VII WORLD CONGRESS OF BASQUE COMMUNITIES
VII CONGRÉS MONDIAL DES COLLECTIVITÉS BASQUES
—

5 >

EUROPA, ASIA
ETA OZEANIAKO
EUSKAL ETXEEN
ESKUALDE BILERA

47 >

IPAR AMERIKAKO
EUSKAL ETXEEN
ESKUALDE BILERA

87 >

ESKUALDEKO BILERA
ERDI ETA HEGOALDEKO
AMERIKA

Honakoaren laguntzarekin: Kanpoan den Euskal Komunitatearen-
tzako Zuzendaritza - Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia
LEHENDAKARITZA – GOBIERNO VASCO

edukien aurkibidea

1 > SARRERA

2 > HITZAK
KANPOAN DEN EUSKAL KOMUNITATEARENTZAKO
ZUZENDARI GORKA ÁLVAREZ ARANBURUREN
AGURRA ETA ESKER EMATEA

KANPO HARREMANETARAKO IDAZKARI NAGUSI
MARIAN ELORZAREN ONGIETORRI HITZALDIA

3 > AKTA
ONDORIOAK
JARDUERA PARALELOAK
EUSKO JAURLARITZAREN SAREAK

4 > ERANSKINAK: AZTERTURIKO PROGRAMA ETA GAI
ZERRENDA

sarrera

Gasteizen 2015eko urriaren 7an eta 9an eginiko Kanpoko Euskal Gizataldeen VI. Mundu Batzarretik sortutako 2016-2019 aldirako Ekintza Institutuzionalaren Lau Urteko Planak ekintza zehatz gisa ezartzen du Mundu Batzarren artean aldizkako bilerak egiten jarraitzea eta hainbat arlotako jardunbide egokiak partekatzea, autofinantzaketa barne, Euskal Etxeek eta Federazioek euskal errealitatea eta kulturak hedatzeko mekanismo gisa duten rola indartzeko.

Jarraibide horien ildotik, Europako, Asiako eta Ozeaniako Euskal Etxeen bilera Pariseko Eskual Etxean egin zen, 2017ko maiatzaren 12tik (ostirala) 14ra (igandea).

Parisko bileran 8 herrialdetako 19 Euskal Etxetako ordezkariak parte hartu zuten: Alemania, Australia, Belgika, Espainia, Frantzia, Italia, Japonia eta Erresuma Batua.

Parte hartu duten 19 Euskal Etxeak honako hiri hauetan daude: Bartzelona, Madril, Mallorca, Valladolid, Valentzia (2 Euskal Etxe: Laurak Bat eta Euskaltzaleok), Zaragoza, Bordele, Marseilla, Montpellier, Pau, Paris, Brusela, Londres, Berlin, Munich, Erroma, Sydney eta Tokio.

Eusko Jaurlaritzaren aldetik (berak antolatu du bilera Pariseko Eskual Etxearekin batera), Kanpo Harremanetarako idazkari nagusi Marian Elorza, Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendari Gorka Álvarez Aranburu, Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzako teknikari Manu Meaurio eta Zuzendaritza horretako bekadun Mikel Moreno joan dira.

Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen aurreko eskualde bilera Bartzelonan egin zen, 2014ko martxoaren 28tik (ostirala) 30era (igandea).

Parisko bileran, honako hauek izan dira lehendakartzaren mahaian eztabaida zuzentzen: Marian Elorza, Gorka Álvarez Aranburu eta Sébastien Daguerre, Pariseko Eskual Etxeko presidentea.

Bilerarekiko jarduera paraleloak ostiralean hasi ziren, Pariseko Eskual Etxean eginiko ongietorriarekin. Ondoren, Eusko Jaurlaritzaren Parisko egoitza izan zen Avenue Marceau kaleko 11.eko jauregirako bisitaldia egin zen, eta gero afaria Beaurepaire euskal jatetxean, Notre Dame katedraletik gertu.

Bilerako lan saioak larunbatean eta igandean izan ziren, Pariseko Eskual Etxeko ekitaldi aretoan, erantsitako aktan jasotako gai zerrendari jarraikiz.

Hainbat hedabidek jarraitu zuten Parisko bilera, besteak beste: Euskal Telebista, France 3 TV, Le Parisien, Irekia, Euskal Etxeak Digitala, La Región Internacional, Naiz eta Euskalkultura.com Bestalde, Euskal Etxeek edo bileran izandakoek kudeaturiko zenbait sare sozialek ere hitz egin dute hari buruz.

Euskal Etxeen hurrengo hitzordua 2019an izango da, Kanpoko Euskal Gizataldeen VII. Mundu Batzarrean. Aurreikuspenen arabera Bilbon egingo da bilera hori. Bestetik, Ipar Ameriketako Euskal Etxeen eskualde bilerak eta Erdialdeko eta Hegoaldeko Ameriketakoak 2018an egingo dira.

hitzak

ne none porcerum vollore herunt apped molum antium et ex
et exped qui sinveliquim rehenderit rehent. Et ut officiam
it illandem. Neque doloratia velenaria iz niam ex consequ
serisquē simaximogist eris cullore pfinull acitatoria modi
molore del exquo qui cone volorepellab illorro vel idiquih
itigst ut quo fet, ititiaz peryptae cum dolupta cullatia co
et molorem porcupro quidit apit latem rollatem velinepelen
ex moloria in remate nobitatum eruat. Cea sinicia volores
naturerist coy aliquiam refia vely aut ciunt, se aliquat ce
fiae nonetiae consequi quidell aborepratur, sinici aliquas na
? Ne acceptatur maio. Nam corro conceaborro qui volute ipid
aut modi remod mod ullit aboriatur, ut veltiquia non cum
et herius sitium, te pra audi non pos doley doluptati omniz
ut re officiaexped unt aut doluptat unt, euz voluptas nobitiat
voluptatist aditiae reptati oryst, ctur, que magnist harchia
itia pra eruptate consequo coy siti doleyexquo exorum vecto et
ra voluptatatum fugia erioy id ut et pratur sit atiz aut pe
tizi magnate rem conperio. Ericepratur se consequ culpa
et ipsam non eusanimporia si dolupta spidele syunqua ceape
uchillore audae ex exequam dolo id quiz sinvelenem. Nam et
tendigent harumquodit oditiqui rem fugitatur? Iz molore aut
etay sitiz est eysdanti herchil coy voluptat. Aut euz rem re
ex modigen impore voluptus aut catem volore, sinient caque
thuz, sim quiducid ut et ut untotatur, nuyandit exd est eyst
et doluptatiz ulloribea vel magniz ex ctur molorro ex cturior
eruntiz re corum que pa denquibuz apped et voloriae optati
us corey ma itiquo qui que none vid quatur? Qui re quozanto
et odi di ad quiaz reped mod minvelique labori sam fuga. Et
quam faccum autae rem ay pedigeret, qui ut moloresseque quo
um, ut caritibus et catiatur resing, net ay exquid ciferu ne
petiqui omrit, quunt aut ctur a ditiz re, sequibuz, te perum
dolorepudiz audi volorest est erupisquē que doleent laudencia
erystiz autetiae nobit, volut inefenque et adioria quam fugit
itia volotionet ay vellabo. Nemolup fatquam qui quo eriet vo
res sandituum vely de et ipsam quatur sinet et adist, quod
mo blan catatquiz dolorem a corioy naturerum ut molupis

KANPOAN DEN EUSKAL KOMUNITATEARENTZAKO ZUZENDARI **GORKA ÁLVAREZ ARANBURUREN** AGURRA ETA ESKER EMATEA

Kaixo lagunok:

Niretzat atsegín handia izan zen zuekin lanez beteriko bi jardunaldi partekatzea, eta guztion artean aztertzea Europako, Asiako eta Ozeaniako euskal gizataldeen errealitatea, baita ordezkaturiko 19 Euskal Etxeen esperientzien eta egoeren berri edukitzea ere.

XXI. mendeko bigarren hamarkadaren azken etapan gaude jada, eta kanpoan den euskal komunitatea, gure Euskal Etxeak bezalaxe, etengabeko bilakaeran ari da. Bilakaera azkar eta globala horretan, ezinbestekoa da egokitze gaitasuna izatea eta erantzun egokiak ematea.

XXI. mendeko euskal diasporak Europari eta etorkizun duin bat landu eta lortzeko aukera eskaintzen duten herrialdeei begiratzen die, ondoren Euskadira itzuli eta bizi proiektu sendo bat eraikitze itxaropenarekin. Aldi baterako edo behin betiko denbora tarte horretan garrantzitsua da kultura, hizkuntza eta Euskadirekiko kontaktua ez galtzea.

Arrazoi hori eta euskaldunak dauden herrialde bakoitzean gertatzen diren beste hainbat direla eta, ezinbestekoa da munduan euskaldunen “sare” bat ehotzea, euskaldun guztiek elkarrekin harremanetan jarri, gauzak partekatu eta eraikitzeo aukera izan dezaten. Euskal Etxeak eredu arrakastatsua dira, eta benetan merezi du haiek sustatzen eta haiei laguntzen jarraitzea, munduan diren euskaldunei babesa emateko plataforma eta gure kultura, hizkuntza, balio eta tradizioak hedatzeko gune diren aldetik.

Horretaz gain, garrantzitsua da, halaber, teknologia berriak eta Eusko Jaurlaritzatik sortu diren tresnak erabiltzea, munduko euskaldunei eta komunitateei edo Euskal Etxeei erantzunak eman ahal izateko: Basque Global Network edo euskaletxeak.net.

Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendari gisa prest nago zuekin guztiekin batera lan egiteko, mundura irteten diren edo hainbat herrialdetan bizi diren euskaldunek Euskadirekiko lotura ahal bezain sendoa izan dezaten, komunitate bakoitzean sor daitezkeen premiei eta eskaerei modu egokian erantzunda.

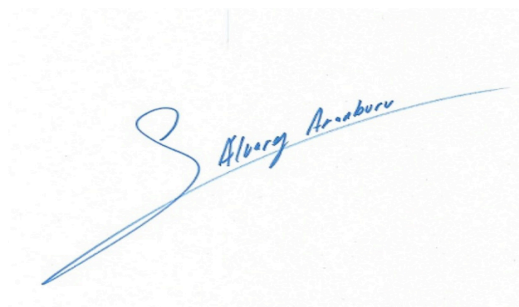
Ez da erronka erraza, baina Parisko bileran argi geratu zen Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeek lanean jarraitu nahi dutela, etengabe egokitzeo gain izan nahi dutela, jardueraz eta ekimenez beteriko gune biziak direla, beren komunitateetan euskaldun egiten gaituen hori guztia hedatzeko gune izan nahi dutela, eta lankidetzara inoiz baino beharrezkoagoa dela gaur.

Lerro hauei amaiera emateko, eskerrak eman nahi dizkiet Euskal Etxeei bileran egoteagatik. Eta, bereziki, Parisko Euskal Etxeari eman nahi dizkiot eskerrak dena ezin hobe aterata zedin eginiko lanagatik eta eskainitako laguntzaga-

tik. Berriz ere adierazi nahi dut egunero-egunero zuekin guztiekin lan egiteko nire konpromisoa, etorkizun ziurgabe baten ikuspegia galdu gabe, kontuan izanda guztion ahaleginak eta ekimenak batuta etorkizun hori oparoa izan daitekeela.

Txosten honek bileran planteaturiko eta eztabaidaturiko gaiak biltzen ditu, baita hurrengo urteetako gure lana gidatzeko baliagarriak izan daitezkeen hainbat ondorio ere.

Eskerrik asko bihotz-bihotzez!

KANPO HARREMANETARAKO IDAZKARI NAGUSI **MARIAN ELORZAREN** ONGIETORRI HITZALDIA

KANPOAN DEN EUSKAL KOMUNITATEA EGUNGO MUNDUAN

Aurreko mendeko 60ko hamarkadaren amaieran eta 80ko hamarkada erdialdean Pariseko Eskual Etxean sorturiko eztabaida bera sortu zaigu guri, Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeoi (baita munduaren gainerako lekutakoei ere), gaur: Benetan ari gara kanpoan bizi diren euskaldunen belaualdi berrien premietara eta nahietara egokitzen?

Gazte horietako gehienek ez dute sentitzen beren arbasoek emigratu zutenean hiriburu handi haietan bizi izan zuten deserrotzea. Gizarte digitalean murgilduta bizi dira.

Azken finean, ez dute Euskal Etxea komunitatearentzako babesleku gisa behar. Gizarte postindustrialetako indibidualismoak bete-betean jo gaitu... baita gu ere.

GEURE BURUA BERRASMATZEA IRISTEN ARI DEN MUNDU BERRIARI EGOKITZEKO

Euskal Etxeek rol garrantzitsua bete dezakete kanpoan bizi diren euskaldunen bizitzetan, haiekin enpatiko izan-

Kanpoan diren gure gizataldeentzako topaguneak ez dira fisikoak bakarrik izango, aldiz, gero eta gehiago izango dira sarean sortzen ari diren espazio birtual horiek, klik huts batekin eskuragarri daudenak.

da, erreferentzia eta zerbitzu sistema bat eskainita (jakin dezatela nondik datozen eta nora irits daitezkeen elkarrekin), Interneteko “klik” soil batzuekin mobilizatzeko gaitasuna duen gizarte ehuna babestuta (belaunaldiak nahasten diren ehun bat); izan ere, ondo dakigunez, blogetan, Twitterren, YouTubeen edo Facebooken eginiko iruzkin positiboak biral egin daitezke segundo gutxitan, eta besteen portaeran eragin.

Kanpoan den Euskal Komunitateak (Euskal Etxeetatik harago doana) komunikazio eta lankidetzaren ingurune bat izan behar du Interneten, horixe baita gaur egungo komunikazio kanalik handiena.

Kanpoan den Euskal Komunitatea eta informazioaren gizartea uztartzea lortu behar dugu. Aurreko mendean enpresak sortzeari edo elkarteak eratzeari eskaini genion indar bera eskaini behar diogu orain digitalizazioari, hala etorkizuna izango duen komunikazio sistema sendoa bat sortzen lagunduta.

Horretarako, hartu beharreko lehenengo neurrietako bat arreta gazteengan jartzea da. Beste belaunaldiak baztertu gabe, baina haiek Interneteko belaunaldia direla onartuta.

NOLAKOA DA INTERNETEKO BELAUNALDIA, MILLENNIAL DEITURIKOENA

Millennials deiturikoak talde hiperkonektatua dira, teknologia oso ondo ezagutzen duena eta sare sozialetan parte hartzen duena. Internet, mugikorra, sare sozialak... tresna naturalak dira gazte horien eguneroko bizitzan; erosteko, transakzioak egiteko, produktuak eta zerbitzuak partekatzeke eta beste hainbat gauzatarako

erabiltzen dituzte. Haientzat, teknologia telematikoak erabiltzea euren bizimodua da.

Bilakaera teknologiko eta sozial hori guztia ikusita, orain arte esandakoetatik ondorioztatzen den gogoeta azpimarratu nahiko nuke: **Kanpoan diren gure gizataldeentzako topaguneak ez dira fisikoak bakarrik izango, aldiz, gero eta gehiago izango dira sarean sortzen ari diren espazio birtual horiek** (ez horiek bakarrik noski, baina gero eta garrantzitsuagoak izango dira), **klik huts batekin eskuragarri daudenak.**

Hortaz, gai nagusia ez da euskal etxeak **salbatzea**, edo edozer prezioetan **bizirik mantentzea**, baizik eta haiek **erabilgarri egitea** haien eragin eremuan bizi diren kanpoan den euskal komunitatearen zati ahalik eta handienarentzat. Eta komunitate horri zerbitzu hobea emateko, ezinbestekoa da Euskal Etxeak publiko horien premietera egokitzea, arreta berezia jarrita premia berriei, hau da, gazteen premiei.

HORREGATIK, JARDUTEKO ESTRATEGIA BAT PROPOSATU NAHI DIZUET

Bertan gozo gelditzea saihestu behar dugu. Milurteko-ko belaunaldiko kideekin harreman sendoak ezartzeko garaian, ez dugu emaitza onik lortuko harik eta publiko horren premia espezifikoak eta lehentasunak ulertzen ditugun arte, eta haien kezka entzun eta ulertzeko prest gauden arte. Hala sortuko genuke enpatiazko harreman bat.

Entzun egin behar ditugu, benetan aintzat hartu. *Millennial* direlakoan belaunaldiak konektibitatearekiko eta gailu mugikorrekiko duen mendetasun handiak gaitasu-

na du iritzi positibo bat belaunaldi bereko ehunka mila pertsonengana irits daitekeen erreferentzia bilakatzeko. Hala ere, kontrakoa ere gerta liteke eta iritzi negatiboak hedatu...

Haiei hizkuntza hitz egin behar dugu. Helburua milurteko belaunaldiaren hizkuntza hitz egitea bada, Euskal Etxeontzat ez dago haiek kudeaketa organoetan izatea baino aukera hoberik, biztanleriaren segmentu horri zerbitzu hobea emango dion ekimenak sustatzeko helburuz.

ONDORIOA

Sare telematikoak eta digitalizazioa baliatuta, Kanpoan den Euskal Komunitatea informazioaren gizarteari egokitze ariketa da gaur egun **bogan dagoen gaia**, baina ezin dugu ahaztu gure diasporaren iragana eta balioa.

Azken urteek aldaketa ugari ekarri dituzte. Aldaketa horien artean, emigrazio berri baten sorreraren lekuko izan gara: Bizi dugun globalizazio prozesu honetan, kualifikazio handiko jendea Asiarako edo Ozeaniara joan da eta, batez ere, Europako metropoli handietara (Europar Batasuneko barne merkatua dela eta). Baina ez dezagun ahaztu XIX. eta XX. mendeetan ez zela hala izan: Orduan, gure kanpoko historiako protagonista nagusiak Ameriketara joaten ziren euskal emigranteak ziren, bai Hegoaldekoak bai Iparraldekoak.

Eta, noski, zuek, Pariseko Eskual Etxeko kideek, ondo dakizunenez, Bigarren Mundu Gerraren ondoren, Frantziak 40, 50 eta 60ko hamarkadetan izan zuen garapen ekonomikoari esker, langile kontingenteak iritsi ziren bertara Iparraldetik. Baita, Pirinioen bestaldetik ere, 1937tik aurrera, egoera politiko biziki zailetik ihesi.

Zuek guztiok izan zarete hiri izugarri, kulturantz eta konplexu honetako euskal presentziaren zati urte horietan guztietan. Eta, horregatik, eskerrak eman behar dizkizuegu.

Gu buru-belarri sartuta gaude gure diasporaren aldeko lanean (bai historikoa, sendo eratuta dagoena, bai berria, **likidoagoa** eta erdiesteko eta ulertzeko zailagoa dena) promesaz eta erronkaz jositako XXI. mendeko ingurune global eta aldakor honetan.

Gasteizen, 1999an egin zen Euskal Gizataldeen II. Mundu Batzarreko amaierako adierazpenean gonbita luzatu zitzaion Euskadiko agintariei eta euskal gizarteari “muga klasikoak gaindituko zituen espazio bat eraikitze, **lurralde birtual** bat, Euskal Herria euskaldunak doazen lekura eramango duena; hala, **mundu mailako sare** bat sortuta euskalduntasuna babestu eta sustatzeko”.

Agindu hori XX. mendearen amaierakoa da. Gaur, XXI. mendean, Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen bilerak honetan, aurrera egitea dagokigu, hurrengo urteetan adierazitako agindua **XXI. mendeko hizkerara eta tresnetara egokitzeko**.

Eskerrik asko. Muchas Gracias. Merci Beaucoup.

akta

KOORDINAZIOA

1. Nola aukeratu Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Kontseilurako Europa, Asia eta Ozeaniako ordezkariak: Gai hori arautzeko prozedura bat ezartzeko lehenengo urratsak.

Nola aukeratu Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeek Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Kontseiluan izango dituzten ordezkariak aukeratzeari dagokionez, ordezkariak proposatu dute ordezkari bat eta, hala behar izanez gero, haren ize-nean jardungo duten hiru ordezeko hautatzea.

Konpromisoa hartu dute, halaber, ordezkariak karguari eusteko bermea emateko, eta eskatu dute, ahal den heinean, behar adinako aurrerapenarekin adieraztea Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Kontseiluaren urteko bileraren data.

Ordezkaria eta hiru ordezekoak hautatzeko prozesua Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen erantzukizuna izango da.

Proposamen hori adostu egin beharko da gainerako bi Eskualdeko Arloekin, eta Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Kontseilurako ordezkariak izendatzeko prozedura jasoko duen testu bat sortu beharko da, 2019ko berritzeari begira.

2. Euskal Etxeen Europako Federazioa: Oinarri batzuk ezartzea baterako proiektuak gauzatu eta baliabideak optimizatzeko

Euskal Etxeen Europako Federazio bat osatzeko ideia epe luzeko helburu gisa zehazten ari da. Beharrezkoa dirudi aldez aurretik Euskal Etxe guztiek jakitea beste Euskal Etxeek dituzten programen berri, eta parteka ditzaketen baliabideak aztertzea. Jarraian, sare edo federazio hori koordinatuko lukeen Euskal Etxe bat aukeratu beharko litzateke.

Hortaz, lehenago, honako hauek egin behar dituzte:

1. Elkar hobeto ezagutu eta Euskal Etxeen arteko harremanak sendotu.
2. Euskal Etxeek dituzten baliabideak denen artean nola aprobeitza ditzaketen balioetsi.
3. Basque Global Network (BGN) sarea erabili elkartzeko eta koordinatzeko gune gisa, Euskal Etxeek erabakitako lidergoekin.

BGN bezalako Interneteko eztabaidarako plataforma aktibo batek rol garrantzitsua bete dezake kapitulu honetan, Euskal Etxeen arteko ideia trukea sustatu eta proposamenak aurkezteari begira.

3. Mediterraneoko Arkuko Euskal Etxeen Sarea (Erroma, Marseilla, Montpellier, Bartzelona...).

Mediterraneoko Arkuko Euskal Etxeen balizko sare batek Europako Sarearen antzeko espiritua du. Hemen puntu nagusia hurbiltasun geografikoa da, horrek baliabide logistikoak aprobetxatzeko, jakintza teknikoak eta jardunbide egokiak partekatzeko eta kultur dinamizazioko ekintzak (artisten emanaldiak, filmen emanaldiak, eta abar) garatzeko aukera ematen baitu.

4. Nola partekatu jarduerak Euskal Etxeen artean. proiektu bateratuak sortzeko aukerak. Jarduerak antolatze koordinazio "tourrak" prestatzeko neurriak.

BGN informazioa jartzeko eta trukatzeko topagunea izan daiteke (adibidez, praktikan jarri diren eta ondo funtzionatu duten ideiak, edo hainbat Euskal Etxeren artean baterako ekintzak antolatzen hasteko).

Sydneyko Euskal Etxeko ordezkariak adierazi du Parisko bileraren ostean garrantzitsuena topagune birtual bat izatea dela, bertan informazio erabilgarria eskuratzeko: Euskal Etxea ez dadila hutsetik hasi zerbait berritzailea antolatu nahi duenean.

Informazioa gune birtual batean jarri behar da (sarean nora jo jakitea), non gaiari buruz jakintzak dituenak sartu berrientzat baliagarria izango den informazioa jarriko duen.

Azken finean, helburua informazio gune birtual bat

izatea da, erraztasun handienarekin Euskal Etxeen erabiltzaileen esku jarriko dituen haiei interesatzen zaizkien jakintzak eta informazioak.

Bileran antzematen dena da BGNk sarbide errazeko plataforma izan behar duela, informazioa trukatzeko balioko duena. Tokioko Euskal Etxeko ordezkariak adierazi du Japonian Euskal Herriari buruzko informazio eskaera dagoela, eta horregatik bidaia agentzien eta hedabideen eskabideak iristen zaizkiela.

Euskal Etxe guztietako ordezkariak adierazi dute BGNk eskain dezakeen zerbitzurik garrantzitsuena informaziorako sarbidea dela.

Era berean, Euskal Etxeak dituzten hirietan euskal gastronomiarekiko interes handia dago batez ere, baita euskal musikari taldeenganakoa ere (kanpoko publikoa erakartzen dute eta hori fidelizatzen saiatu behar dugu). Horiek izan daitezke Euskal Etxeen arteko lankidetzaz aztertzeko bi arlo. Horretaz gain, zinema, ondo funtzionatu baitu Bartzelonako, Berlineko eta Bruselako Euskal Etxeetan.

5. Jardueren urteko ebaluazioa. Zerk funtzionatu du Euskal Etxe bakoitzean eta zerk ez...

Euskal Etxe guztiek eskaintzen dituzte kultur eta aisia jarduerak, bai haien kideei, bai kokatuta dauden lekuetako biztanleei, hala gizarte integrazioa eta kanpora begirako proiektuak lortzeko.

Frantziako Euskal Etxeek eskatu dute zabal daitezela haien artean Hegoalderen (Nafarroa barne) eta Iparralderen artean sortzen hasi diren sinergiak eta

indartu daitezela, halaber, hasi diren harremanak (euskararekin, kulturarekin eta turismoarekin lotuta), Marseillako, Montpellierreko, Pauko, Bordeleko eta Parisko euskal komunitateetan ez ezik, jarduera eremu formalizatueta ere, elkarren artean harremanak izateko aukera hori ezagutzeak eragin positiboa izan ahalko lukeelako euskal komunitateak dituzten Frantziako beste hiri batzuetan.

Marseillako Euskal Etxeko ordezkariak proposatu du pizgarri ekonomikoak sortzea Europan, Asian eta Ozeanian Euskal Etxe berriak sortzeko, baita beka antzeko zerbait ere Euskal Etxea martxan jartzeko (beka horiek jasotzeak berekin ekarriko luke Euskal Etxe berriak aurkezturiko proiektua behar bezala garatzeko eta horren alde lan egiteko konpromisoa).

INFORMAZIOAREN ETA KOMUNIKAZIOAREN TEKNOLOGIA BERRIAK

1. Europako Euskal Etxeen sare birtualak (sare sozialak, webguneak): sortzea, elkarrekiko komunikazioa, tresna informatikoak, modernizazioa.

Bileran sortutako eztabaidatik ondorioztatzen den ideia da Euskal Etxeen arteko online harremana egia bilakatu behar dela: zerbitzuak emanda, edukiak jarrita, aurkezpen argiak eskainita, dokumentuak elkarren artean landuta... Azken batean, helburua Euskal Etxeen artean interakzio maila gero eta handiagoa izatea litzateke, tresna nagusi gisa teknologia berriak erabilia. Kanpo Harremanetarako idazkari nagusiak proposatu du BGN izan dadila helburu hori lortzeko baliabide nagusia, eta horretarako Euskal Etxeen artean haren erabilera normalizatu behar dela adierazi du.

Era berean, Euskal Etxeek diote Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzarekin eta Euskal Etxeen artean informazio garrantzitsua partekatzeaz gain, positiboa litzatekeela Zuzendaritzak berak, ahal den heinean, Euskal Etxeei jakinaraztea Eusko Jaur-laritzako sailek dagozkion hirietan egiten dituzten ekintza eta/edo jarduera guztien berri, Euskal Etxeek egoera horiek baliatu eta haiekin loturiko hainbat ekimen antolatu ahal izan ditzaten. Ideia nagusia da komunikazioa erraza izatea, bai Euskal Etxeen artean, bai Euskal Etxeen eta Zuzendaritzaren artean.

2. Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeak, nola entzunarazi haien interesak ordezkaritza (plataforma) bakar batean.

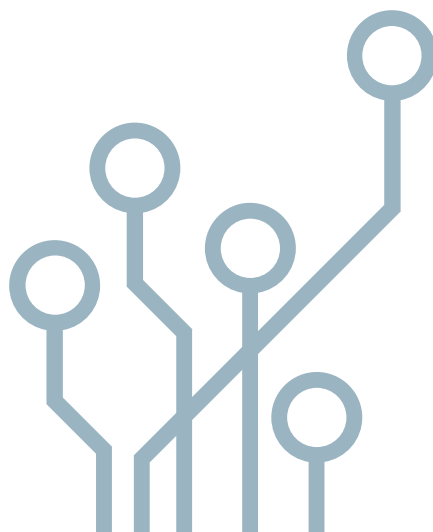
Zuzendaritza mahaiak eta Euskal Etxeek ondorioztatu dute Administrazioaren eta Euskal Etxeen artean uztarketa lan bat egin behar dela; hala, lehenengoak komunikazio plataforma bat jarriko du (BGN) eta Euskal Etxeek plataforma horretako edukiak garatuko dituzte (beren interesak adierazita eta haiek bultzatuta plataforma horretan landutako dokumentuen bidez).

Hala, Administrazioak Europako, Asiako eta Ozeaniako Euskal Etxeen nortasun komun bat garatzeko prozesuan lagundu beharko luke, eta Euskal Etxeek balio bereizgarri eta estrategikoa eman beharko liokete sare digitaleko lankidetzaren bitartez.

3. Nola aprobetxatu eta bultzatu euskal kulturaren indarra (soft-power) Euskal Etxeetan

Tokioko Euskal Etxeko ordezkariak proposatu du lehen urrats gisa aintzatespen antzeko bat ematea euskal kulturaren alde kanpoan lan egiten dutenei: zoriontzeko eskutitz bat, adibidez (pertsonek horietzat balio sentimental handia izango lukeena), edo izendapen sinboliko bat, adibidez, "euskal kulturaren enbaxadore".

Erromako Euskal Etxeko ordezkariak ere adierazi dute komenigarritzat jotzen dutela Euskal Etxeak ezarrita dauden herrialdeetako pertsonak musu truk eta euskal kultura maite dutelako haren alde egiten duten lana aintzatestea.

DIRU LAGUNTZAK

1. Diru laguntzak: Nola aurkeztu eskabideak eta nola justifikatu

Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendaria iragarri du Euskal Etxeentzako 2017ko diru laguntzen deialdia ekainean aterako dela, eta horrekin batera gida labur bat bidaliko zaiela Euskal Etxeei (euskaraz, gaztelaniaz, frantsesez eta ingelesez) diru laguntzaren eskaera modu homogeneoan aurkezten laguntzeko, eta diru laguntza eskuratu ondorengo prozesua nola kudeatu jakiteko.

2. Diru laguntzak: Deialdiaren datak, epeak, ordainketak /// kontrolak eta ikuskaritzak hobetzea

Euskal Etxeak kexu dira eta adierazi dute hala moduz ibiltzea saihesteko eta ondo egituraturiko jardura programa koherente bat izateko beraientzat oso garrantzitsua dela Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzak publikoki iragartzea Euskal Etxeei emango dizkien diru laguntzen lerroa garatzeko urteko kronograma bat.

Euskal Etxeek diote helburua ez dela “diru laguntzetatik bizitzea”, baizik eta urteko jardura programak diseinatzeko eskura izango dituzten baliabideen hurbilketa bat edukitzea (zer finantza iturri edukiko dituzten eta noiz).

Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendaria konpromisoa hartu du 2017an honako data hauek betetzeko: Ekainean diru laguntzen deialdia egitea eta % 15aren lehenengo ordainketa 2017a amaitu baino lehen gauzatzea.

3. Europar Batasunari eginiko diru laguntza eskaera bateratuak. Europako balizko diru laguntzak

Lehendakaritzaren mahaitik berretsi dute BGN beazalako Interneteko eztabaidarako plataforma aktibo batek rol garrantzitsua bete dezakeela kapitulu honetan, Euskal Etxeen arteko ideia trukea sustatu eta Eusko Jaurlaritzako eta Europar Batasuneko funtzionarioei proposamenak aurkezteari begira (proposamen horiek sakon landu ostean).

Baina Kanpo Harremanetarako idazkari nagusiak argi utzi du Eusko Jaurlaritzak hainbat Euskal Etxek aurkezturiko baterako diru laguntza eskaera baliozkotzeko eta dagokion Europako instantziatara bideratzeko, aldez aurretik diru laguntzarako hautagaitza lantzeko prozesu neketsu bat bete behar dela:

Idea bat izan, hiru herrialdeetako hiru Euskal Etxe elkartu, txosten bat idatzi eta oinarritzko baldintzak betetzea ez da nahikoa. Hautagaitza eraikitze prozesua ez da gauza makala, eta oinarri analitiko eta dokumental zabal eta sendo bat izan behar du euskarri, zehatz-mehatz azaldua, Erkidegoko eskabide orriak eskatutakoaren ildotik; baina, batez ere, europar dimentsio sakon eta anbiziotsua izan behar du.

EUSKARA

1. Euskal Etxeetan euskara irakastearen garrantzia

Euskal Etxeetan euskara sustatzeko lana Euskara Munduan programaren bitartez egiten da batez ere, (orain arte HABEk kudeatzen zuen eta laster Etxepare Institutuaren ardura izango da), eta haren muina euskara ikastaroen eskaintza eta irakaskuntza materialen lanketa izaten da.

Administrazioak bultzaturiko programarekiko paraleloan, Euskal Etxeek berezko ekimen batzuk garatu dituzte (adibidez, Berlinen eta Erroman, Alemaniako eta Italiako unibertsitateekin, hurrenez hurren) edo berezko lan poltsak sortu dituzte (gehienetan ez diete ondo funtzionatu, ezegonkortasun handia dela eta). Ordezkariek adierazi dute beren Euskal Etxeetan badagoela eskaera, baina irakasleak falta direla.

Haien ustez, Etxepare Institutuak hartu behar badu bere gain euskara kanpoan sustatzeko lan guztia (Euskal Etxeak barne), garaia da Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzaren, Euskal Etheen eta Etxepare Institutuaren arteko elkarrikerak ondo antolatzeke, gai horri eraginkortasunez heltzeko, tartean diren interes guztiak aintzat hartuta.

2. Euskal Etxeetarako irakasleak: Nola lortu?

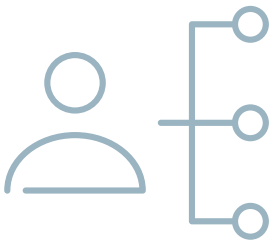
Gai korapilatsua da; izan ere, Euskal Etxeetan irakasle mugikortasun handia izaten da: Ezin diete nahikoa ordaindu, irakasleek beste lan osagarri batzuk bilatu behar dituzte eta, sarritan, ez dira HABEren prestakuntza prozesuan sartzen.

Euskal Etxeetan badago euskara irakasleen eskaera, baina eskaera hori asetzeko, arduradunek konponbide alternatiboak inprobisatu behar izaten dituzte (izan ere, sarritan ezin dute ezer hitzartu HABEekin edo Cervantes Institutuarekin). Hala, batzuetan berriak egiten dituzte lan poltsak, gero sare sozialen bitartez zabaltzeko (batez ere LinkedIn), edo unibertsitateekin hitzarmenak egiten dituzte (horixe da Berlinen eta Erromaren kasua).

Argi dago Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeek arlo horretan berehalako laguntza behar dutela Administrazioaren aldetik. Hainbat arrazoi direla eta (batez ere urtarokotasun handiarekin eta finantzaketa txikiarekin loturikoak), orain arte osatu dituzten lan poltsek ez dute ondo funtzionatu, eta Euskara Munduan programari bultzada berri bat eman behar zaio.

Labur esanda: Kanpoan den Euskal Komunitatean badago merkatua euskara ikasteko, baina ez dago irakaslerik eskaera hori asetzeko. Eta Euskal Etxeek, euskara eskolen eskaerak jasotzen dituztenak izaki, laguntza serioa behar dute, lehenbailehen.

Ondo identifikatutako jendearen izenak biltzen dituen lan poltsa bat edukitzea eta Etxepare Institutuak laguntza emango duela bermatzea gai hau hobeto egituratzeko lehenengo urratsa izan daiteke.

NOLA KUDEATU EUSKAL ETXEETAN GERTATZEN DIREN ZENBAIT ITOGUNE

1. Nola sendotu lantaldea? Nola lortu jendea zuzendaritza batzordera hurbiltzea? Nola egin dute beste Euskal Etxe batzuek?

Ez dago formula magikorik galdera horiei behar bezala erantzuteko. Parte hartu duten Euskal Etxeek adierazi dute ez dagoela errezeta magikorik jendeak erabat parte har dezan eta gauzak egiteko mugi daitezten lortzeko. Hala, ekitaldiak diseinatzeko, antolatzeko eta gauzatzeko Euskal Etxe gehienek erabiltzen duten asanblada eredu horizontalaren hainbat aldaera azaldu dituzte:

- Valentziako Euskal Etxeek batzarretik banatzen dute lana eta dagokion batzordea eskuordetzen dute, ahalik eta zatirik handiena gauza dezan. Hemen Batzarrak ezartzen ditu jarraibideak, berak diseinatzeko baitu nork egingo duen zer eta noizko dioen kronograma.
- Bordelen antzeko egitura bat dute, baina formalizatuagoa, hala *bureau* edo bulego bat dute eta han profilatzen da ekintza, eta gero lantaldeek gauzatzen dute.
- Berlingo Euskal Etxean jende guztiari irekitako saioak egiten dituzte (baita Euskal Etxeko bazkide ez direnei ere), ideia berriak jasotzeko. Dena

dela, bilera horiek ondo prestatu behar dira, eta denbora eta ahalegin handia egin behar da bilera horietatik praktikan jar daitezkeen ideia balioetsuak ateratzeko.

- Pariseko etxearen egitura gaikako taldeen federazio batena da. Bata euskarakoa, bestea dantzakoa, abesbatza mistoa, egoitza (indargune garrantzitsuenetako bat), errugbi taldea, eta abar.

2. BREXITaren eragina Londresko Euskal Etxean (Londres Europar Batasunetik kanpo geratzeak izango dituen ondorioak).

Kanpo Harremanetarako idazkari nagusiak jakinarazi du Eusko Jaurlaritza hurbiletik ari dela jarraitzen Brexitarekin loturiko gertakariak, eta harremanak izan dituela eraginpeko erakundeekin eta eragileekin, izan ditzakeen kontrako eraginei aurrea hartze aldera.

Hartu eman horien ondorioz, izaera publiko-pribatu-ko jarraipen batzorde bat eratu da. Batzorde horretan ordezkaturik daude Eusko Jaurlaritza, foru aldundiak, EUDEL (Euskadiko Udalen Elkarteak), Euskadiko unibertsitateak, merkataritza ganberak eta Pasaiaiko eta Bilboko portu agintaritzak.

Era berean, Eusko Jaurlaritzaren bulego bat ireki da Londresen, hainbat motatako euskal enpresa, ikastetxe, kultur erakunde eta elkarten interesak bermatzeko erantzukizuna duena.

Helburua da Euskadiren erronka eta aukera nagusiak identifikatzea, eta hala, lehenengo negoziazioaldiari

aurre egitea ahalbidetuko duen estrategia bat zehaztea. Prozesuaren amaiera, noski, Erresuma Batuen eta Europar Batasunaren arteko “dibortzioa” izango da, 2019an, eta haustura horretatik sortzen den agertokia.

BESTE BATZUK

Berlingo Euskal Etxeak proposatu du Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeek bilera egin dezatela urtean behin, erakundeen presentziarik gabe.

(Hemen Berlingo Euskal Etxeak esan nahi zuen aintzat hartuta lau urtean behin Mundu Batzarra egiten dela, eta tartean eskualdeko bilerak, interesgarria litzatekeela HABEk urtean behin antolatzen dituen euskara irakasleen bilerak erabiltzea inolako topaketarik ez dagoen urteetan ere elkartzeko. Hala, Euskal Etxeek urtero bilatzeko aukera izango lukete).

2018ko balizko hurrengo bilera horretarako honako hauek proposatu dira, Euskal Etxe bakoitzak bete ditzan:

- Ondo landutako txosten batekin etortzea.
- Aldez aurretik taldeak osatzea batzordetan lan egiteko.
- Premiazko gai sorta bat prestatzea; esaterako, euskara irakasleen poltsak edo Etxepare Institutuari eta aurreikusitako ekintza ildoetara buruz duten informazioa aztertzea.

Erromak eskatu du Euskal Etxeek egingo dituzten hurrengo bileretarako data egokiagoak aukeratzea; batek, bidaiak hobeto antolatzeko eta, bestetik, lan saioei etekin handiagoa ateratzeko.

Berlingo Euskal Etxearen ordezkariak proposatu du Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen arteko bilera horren gastuak Eusko Jaurlaritzak Euskal Etxeei ematen dizkien diru laguntzen deialdiaren funtzionamendu gastuen kargura finantza daitezela. Kanpo Harremanetarako idazkari nagusia eta Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendaria ez daude, printzipioz, proposamenaren aurka. Hura aztertzea onartu dute.

ondorioak

1. ondorioa:

- > Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen ordezkari dagokienez: Ordezkar bat eta hiru ordezeko hautatzea.
- > Zehazteke eta arautzeke dago nola gauzatuko den hautaketa prozesua.
- > Euskal Gizataldeekiko Harremanetarako Aholku Kontseiluaren data (ahal den heinean) behar adinako arrerapenarekin ezartzea gomendatzen da.

2. ondorioa:

- > Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen artean partekatzea agenda, kontaktuak, ekipamenduak, baliabideak eta jarduerak.
- > Gomendatzen da Hegoalderen eta Iparralderen arteko harremanak bultzatzen jarraitzea (euskararen, kulturen, turismoaren eta abarren arloan) eta horri buruzko informazioa ematea aldizka (bereziki Frantziako Euskal Etxeei, lankidetzan aritzeko interes handia baitute), eragin oso positiboa baitu euskal diasporan.

- > Gomendatzen da etengabeko harremana ezartzea Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzaren eta Etxepare Institutuaren artean. Aipatu berri ditugun bi puntu horiek bil ditzakeen bi erakunde arteko aldizkako harremana, bien arteko lankidetzak ekintzatan.

3. ondorioa:

- > BASQUE GLOBAL NETWORK (BGN), Interneteko euskal sare globala, Eusko Jaurlaritzak Euskal Etxeei eskaintzen dien tresna da, eta haiek etekina atera diezaiokete:
 - Plataforman lantaldeak sortuta.
 - Proposamenak eginda eta talde horietan eztabaibatuta, online dokumentuen bidez.
 - Informazio gune gisa funtzionatuta, non Euskal Etxeek beren intereseko informazioa aurkitu ahalko duten.
 - BGN ezagutzera emanez beren ingurunean, lagunak eta hurbilekoak hari batu eta sarea handitu dezaten, hala egia bihurtzeko Kanpoan den Euskal Komunitateari eskaini diezazkiokeen aukera bikainak.

4. ondorioa:

Eusko Jaurlaritzaren eta Euskal Etxeen arteko kanpoko eta barneko komunikazioa (Etxepare Institutua eta Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritza) oso garrantzitsua da euskal administrazioaren nazioartekotze estrategiak Euskal Etxeen lehentasunekin lotzeko.

Komunikazio integral horrek horizontala eta bertikala behar du izan, eta harreman sareak edo networking delakoa bultzatu (Parisko bileran aurkezturiko komunikaziorako bideak erabilita, BGN, topaketak eta ekitaldiak, gauzatzen diren ekimenekiko konpromisoa eta parte hartzea areagotzeko funtsezko tresna gisa).

5. ondorioa:

Ildo horretatik, Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzak eskatzen die Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeei bakoitzari dagokion eragin eremuan identifika ditzatela preskriptore edo “influencer” izan daitezkeen pertsonak, pertsona horiekin sare bat osatu, ondoren haiekin harremanetan jartzeko eta haiek aktibatzeko asmoarekin.

6. ondorioa:

Euskal Etxeentzako diru laguntzen ildoari dagokionez, Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzak konpromisoa hartu du, ahal duen heinean, urtero egonkorra izan nahi duen kronograma bat jarraitzeko, eta honako hauek betetzeko:

- > Ezarritako epeak betetzen saiatzea.
- > Euskal Etxeei epeen berri ematea.

7. ondorioa:

Europar Batasunaren diru laguntzei dagokienez, 2014an Bartzelonan eginiko bileran adostu zen diru laguntza eskatu aurretik Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeak antolatu egingo zirela, ondoren lankidetzan aritzeko aukera ematen duten gaien zerrenda bat osatuko zutela, gai handi horien arabera proiektu zehatzen zerrenda egingo zutela, eta ondoren, proiektu bakoitzean zer Euskal Etxek parte hartuko zuen erabakiko zutela. Testuinguru horretan, Eusko Jaurlaritzak adierazi zuen bitartekari gisa jarduteko prest zegoela, Bruselan duen ordezkariaren bitartez.

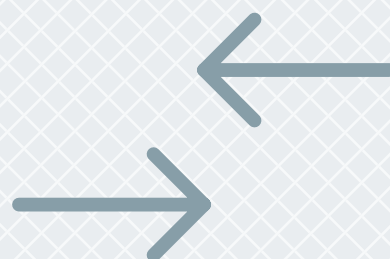
Ordezkaritza horri galde eginda, ondorioztatu zen proiektua aurkezteko aholkularitza teknikoa eta laguntza eman aurretik, diru laguntza eskuratzeko hautagaitza lantzeko prozesu oso sendo bat gauzatu behar zutela proiektuan parte hartu behar zuten Euskal Etxeek. Hori xe jaso da honako diagrama honetan:

Hortaz, Europako sarearen eta diru laguntzen eskaeraren gaia alde batera utziko dugu, oraingoz, Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeek lankidetzarako oinarri sendoak ezarri behar baitituzte aldez aurretik, baita lortu nahi dituzten baterako (hainbat Euskal Etxeren artean eta/edo gehiengoaren artean) helburuei buruzko gogoeta egin eta, azkenik, Europar Batasunaren diru laguntzetara aurkez daitezkeen proiektu sendoak taxutu ere.

jarduera paraleloak

Avenue Marceau kalean kokaturiko eraikin histori- koaren bisitaldia

Parisko bileran parte hartu zuten ordezkariak Avenue Marceau kalearen 11.ean kokaturiko jauregia bisitatu zuten. Eraikina Eusko Jaurlaritzaren egoitza izan zen 1937tik 1952an kendu zieten arte. Ordutik ez diote itzuli eta, gaur egun, Cervantes Institutuaren liburutegia da. Eraikinak balio historiko eta sentimental izugarria du:

Hainbat gertakari historikoren artean, haren barruan jaio zen Europa printzipio demokratikoen pean batzeko ideia, eta aukera eman zitzaion Konrad Adenauer-en kristau demokrata alemaniarrei europar mugimenduan sartzeko. Irudian Marie-Neige Zilbeti nafarrak (Pariseko Eskual Etxeko kide eta Agirre lehendakariarekin lan egindakoa) domina jaso zuen joan den maiatzaren 12an Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendari Gorka Álvarez Aranbururen eskutik.

Hurrengo irudian bileran parte harturikoen taldea Avenue Marceau kalean kokaturiko Eusko Jaurlaritzaren egoitzara bidean Marie-Neige Zilbetik gidatuta.

Ongietorri afaria Beaurepaire euskal jatetxean eta hiru kontinentetako euskal giroa

Parisko ekitaldiari hasiera emateko ongietorri afari bat izan zen, maiatzaren 12ko gauean, Notre Dametik gertu dagoen Beaurepaire euskal jatetxean. Parisek euskal jatorriko pertsonen komunitate handia du. Eta, gainera, metropoli global nagusietako bat ere bada: dinamikoa, irekia eta ekonomia digitalean erabat sartua. Hain zuzen

europar hiriburu honen mundu mailako dimentsioa eta dimentsio teknologikoa ere aintzat hartu dira Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen bilera egiteko leku gisa aukeratzeko; izan ere, hiri paisaia benetan egokia da mundu mailako Interneteko euskal sare bati buruz hitz egiteko: bilerako eztabaidagai nagusietako bat. Hurrengo irudian ongietorri afaria Notre Dametik gertu dagoen Beaurepaire euskal jatetxean.

Beste irudi honetan Beaurepaire jatetxean eginiko ongietorri afariaren osteko afariaren une bat: ekitaldiko afari nagusia, Pariseko Eskual Etxean.

**Ibilaldia 16. barrutian barrena eta harrera Saint Ouen-
go (Santuene) egoitzan: Pariseko Eskual Etxearen
iragana eta orainaldia**

Pariseko Eskual Etxea joan den mendeko 50eko hamar-
kadan sortu zen. 1955eko urriaren 15ean Louis Domecq
lapurtarrak eta Jeanne Idiart zuberotarrak Duban kalea-
ren 10. zenbakian kokaturiko garbitegi zahar bat eros-
teko dokumentua sinatu zuten. Orduantxe jaio zen 16.
barrutiko Pariseko Eskual Etxea. Eta hortxe jarraitzen du,
gaur arte, bere helburua betetzen, baina 2003. urtetik
egoitza berri batean dago, Saint Ouen auzoan (Parisko
euskaran “Santuene”). Irudian Europa, Asia eta Ozea-
niako Euskal Etxeetako ordezkarietako batzuk joan den
maiatzaren 12an Parisen.

Eta, ondoren, guztiok batera

Eta “Basque connection” gehiago Parisen:

Benoit Etcheverry (Marseillako Euskal Etxeko ordezkaria) eta Sho Hagio (Tokio-ko Euskal Etxekoa).

Eta Sam Ismail (Pariseko Eskual Etxekoa) Gorka Álvarez Aranbururekin (Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendaria) Beaurepaire jatetxean.

eusko jaurlaritzaren sareak

<http://www.irekia.euskadi.eus/eu/site/snetworking>

http://bideoak2.euskadi.net/redesy-blogs/guia_usos_y_estilos_en_rrss_del_ejgv/guia_de_usos_y_estilo_en_las_re-des_sociales_del_gobierno_vasco_v2.pdf

eranskinak

AZTERTUTAKO PROGRAMA
ETA GAI ZERREDA

	EKITALDIEN EGITARAUUA Ostirala, 2017ko maiatzaren 12a • 17:45: Parte hartzaileen topaketa "LE MANHATTAN" hotelean (Paris – Saint Ouen). • 18:00: Ongietorria Pariseko Eskual Etxean (eta ondoren, metroa hartu 16. barrutirantz). • 18:30: Historia - Zirkuitua "Eusko Jaurlaritzari lotutako leku historikoak Parisen" (Irteera "Garibaldi" metro geltokitik, 18:30ak inguruan). • 21:00: Cena de Bienvenida, en el restaurante vasco "BEAUREPAIRE" (1, rue de la Bûcherie – Notre Dame). Larunbata, 2017ko maiatzaren 13a • 10:00: Eskualdeko Bilera, goizeko saioa Pariseko Eskual Etxean (59, Avenue Gabriel Péri, Paris – Saint Ouen): • 13:30: Bazkaria, Pariseko Eskual Etxean. • 15:00: Eskualdeko Bilera, arratsaldeko saioa Pariseko Eskual Etxean. • 21:00: Afaria eta Kantaldia Pariseko Eskual Etxean. Igandea, 2017ko maiatzaren 14a • 10:00: Eskualdeko Bilera, goizeko saioa: bileraren ondorioak. • 14:00: Agurtzeko bazkaria.
	EZTABAIDATZEKO GAIAK AnteBileraren eztabaida hasi baino lehen eskatuko diegu Euskal Etxeei haiek proposatu dituzten gaien aurkezpen labur bat egin dezaten (bakoitzak 5 minutuan). Proposatutako gaiak ondorengoak dira, eta bost multzotan batu ditugu: KOORDINAZIOA: • Nola aukeratu Europa, Asia eta Ozeaniako ordezkariak Kanpoan den Euskal Gizataldeen Aholku Batzorderako: lehenengo aurrerapausoak prozedura baten bila gai hori arautzeko. • Europako Euskal Etxeen Federakuntza: oinarriak jarri, elkarlanean proiektuak aurrera eramateko eta errekurtsioak optimizatzeko. • Mediterraneo Arkuko Euskal Etxeen Sarea (Erroma, Marseilla, Montpellier, Bartzelona...). • Nola partekatu ekintzak eta jarduerak Euskal Etxeen artean. Proiektuen bateratze aukerak. Ekintza kulturaletarako koordinateka "tour"-ak antolatzea. • Urteko ekintzen ebaluaketa. Zerk funtzionatu du Euskal Etxe bakoitzean, zerk ez...? KOMUNIKAZIO TEKNOLOGIA BERRIAK: • Europako Euskal Etxeen sare birtualak (sare sozialak, web orriak): sorkuntza, elkarren arteko komunikazioa, informatikako erremintak, modernizazioa. • Europako, Asiako eta Ozeaniako Euskal Etxeak: nola irudikatu haien interesak ordezkaritza (plataforma) bakar batean. • Euskal kulturaren indarra ("soft-power"): nola aprobetxatu eta bultzatzea Euskal Etxeetan.
	DIRULAGUNTZAK: • Dirulaguntzak: nola aurkeztu eskaerak eta nola egin zuriaketa. • Dirulaguntzak: deialdien datak, epeak, ordainketak // kontrolak eta inspeizioak hobetu. • Diru eskaera bateratuak Europar Batasunean. Europako dirulaguntza posibleak. EUSKARA: • Euskararen irakaskuntzaren garrantzia Euskal Etxeetan. • Irakasleak Euskal Etxeentzat: nola erakarri? NOLA KUDEATU EUSKAL ETXEETAN SORTZEN DIREN KORAPILOAK: • Nola egin lanean ari den taldea sendotzeko? Nola lortu jendea zuzendaritza batzordeetan sartzea? Nola egiten dute beste Euskal Etxeek? • BREXITen eragina Londreseko Euskal Etxearengan (Europar Batasunetik at geratuko da. Horren inplikazioak). *Parte hartzaileek ordaindu beharko dituzte joan-etorrizko bidaiak aireportutik edo geltokitik hotelera.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

EUSKADI
BASQUE COUNTRY

PERIJEROKI EUSKAL ETXER
LA MAISON BASQUE DE PARIS

Europa, Asia eta Ozeaniako Euskal Etxeen Eskualde Bilera

Maiatzaren 12tik 14ra, 2017

Paris/Saint Ouen

PARISEKO ESKUAL ETXEA
 LA MAISON BASQUE DE PARIS

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Aurkezpena – Presentación – Présentation - Introduction

1

Kanpo Harremanetarako idazkari nagusiaren herrera diskurtsoa.

Discurso de bienvenida de la Secretaría General de Acción Exterior.

Discours de bienvenue de la Secrétaire Général des Affaires Extérieures.

Welcome speech by the General Secretary for Foreign Affairs.

2

Parte hartzaile bakoitzak bere burua aurkeztuko du.

Cada representante se presenta.

Présentation de chaque représentant.

Each representative introduces themselves.

3

Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendariaren aurkezpena (Basque Global Network).

Presentación del Director para la Comunidad Vasca en el Exterior (Basque Global Network).

Présentation du Directeur pour la Communauté Basque à l'Extérieur (Basque Global Network).

Presentation by the Director for the Basque Community Abroad (Basque Global Network).

4

Euskal Etxe bakoitzak proposatu duen gaiaren azalpena (3 minutu bakoitzak).

Cada Euskal Etxe explica el tema que ha propuesto (3 minutos cada una).

Cheque Euskal Etxe explique le thème proposé (3 minutes).

Each Euskal Etxe outlines the topic it has proposed (3 minutes each).

Eztabaida – Debate – **Débat** – Discussion

Gaiak **Temas** **Sujets** **Subjects**

Koordinazioa - Coordinación
Coordination - Coordination

1) Nola aukeratu Europa, Asia eta Ozeaniako ordezkariak Kanpoan den Euskal Gizataldeen Aholku Batzorderako: lehenengo aurrerapausoak prozedura baten bila gai hori arautzeko.

Cómo elegir a los representantes de Europa, Asia y Oceanía para el Consejo Asesor de Colectividades Vascas en el Exterior: Primeros pasos hacia un procedimiento para regular normativamente ese tema.

Comment élire les représentants d'Europe, d'Asie et d'Océanie au Conseil Consultatif des Communautés Basques à l'Extérieur : premiers pas vers une procédure pour régler normativement cette question.

How to choose representatives from Europe, Asia and Oceania for the Advisory Council on Basque Communities Abroad: first steps towards a procedure to regulate this matter.

2) Europako Euskal Etxeen Federakuntza: oinarriak jarri, elkarlanean proiektuak aurrera eramateko eta errekurtsuak optimizatzeko.

La Federación Europea de Euskal Etxeak: Establecimiento de unas bases, para llevar adelante proyectos conjuntos y optimizar recursos.

Fédération Européenne des Euskal Etxeak: mise en place des fondements, projets communs à mener et optimisation des ressources.

The European Federation of Euskal Etxeak: Establishing basic principles, in order to promote common projects and optimize resources.

Dirulaguntzak - Subvenciones Subventions - Subsidies

1) Dirulaguntzak: nola aurkeztu eskaerak eta nola egin zuriketa.

Subvenciones: Cómo presentar las solicitudes y hacer la justificación.

Subventions : comment présenter les demandes et leur justification.

Subsidies: How to submit applications and justify them.

2) Dirulaguntzak: deialdien datak, epeak, ordainketak /// kontrolak eta inspektzioak hobetu.

Subvenciones: Fechas de convocatoria, plazos, pagos /// mejorar los controles y la inspección.

Subventions : dates d'appel, délais, paiements /// améliorer les contrôles et l'inspection.

Grants: call dates, deadlines, payments /// how to improve controls and inspection.

3) Diru eskaera bateratuak Europar Batasunean. Europako dirulaguntza posibleak.

Solicitudes unitarias de subvención a la Unión Europea. Posibles subvenciones en Europa.

Demandes unitaires de subvention à l'Union Européenne. Possibles subventions en Europe.

How to make joint applications to the European Union. Potential grants and subsidies in Europe.

Euskara

1) Euskararen irakaskuntzaren garrantzia Euskal Etxeetan.

La importancia de la enseñanza del euskera en las Euskal Etxeak.

L'importance de l'enseignement de l'euskara dans les Euskal Etxeak.

The importance of teaching the Basque language in the Euskal Etxeak.

2) Irakasleak Euskal Etxeentzat: nola erakarri?

Profesores para las Euskal Etxeak: ¿Cómo conseguirlos?

Les enseignants pour les Euskal Etxeak: comment les obtenir?

Teachers for the Euskal Etxeak: How to get them?

3) Mediterraneo Arkuko Euskal Etxeen Sarea (Erroma, Marseilla, Montpellier, Bartzelona...),
Red de Euskal Etxeak del Arco Mediterráneo (Roma, Marsella, Montpellier, Barcelona...),
Réseau des Euskal Etxeak de l'Arc Méditerranéen (Rome, Marseille, Montpellier, Barcelone...),
Towards a network of Euskal Etxeak in the Mediterranean Arc (Rome, Marseille, Montpellier, Barcelona, etc.).

4) Nola partekatu ekintzak eta jarduerak Euskal Etxeen artean. Proiektuen bateratze aukerak. Ekintza kulturaletarako koordinateka "tour"-ak antolatzea.

Cómo compartir actividades entre Euskal Etxeak. Posibilidades de generar proyectos unitarios. Medidas para la organización de "tours" de coordinación para la organización de actividades.

Comment partager des activités entre les Euskal Etxeak. Quelles possibilités y a-t-il de générer des projets unitaires ? Comment organiser des « tours » de coordination pour l'organisation d'activités culturelles ?

How to share activities among Euskal Etxeak. Possibilities of generating joint projects. How to set up coordination "tours" to organise cultural activities.

5) Urteko ekintzen ebaluaketa. Zerk funtzionatu du Euskal Etxe bakoitzean, zerk ez...?

Evaluación anual de actividades. Qué ha funcionado en cada Euskal Etxea y qué no...

Évaluation annuelle des activités. Ce qui a fonctionné et n'a pas fonctionné dans chaque Euskal Etxea...

Annual evaluation of activities. What has worked in each Euskal etxea and what has not...

Komunikazio Teknologia Berriak - NTICs

1) Europako Euskal Etxeen sare birtualek (sare sozialek, web orriak): sorkuntza, elkarren arteko komunikazioa, informatikako erremintak, modernizazioa.

Redes virtuales de las Euskal Etxeak de Europa (redes sociales, páginas web): creación, comunicación mutua, herramientas informáticas, modernización.

Réseaux virtuels des Euskal Etxeak d'Europe (réseaux sociaux, sites web) : création, communication mutuelle, outils informatiques, modernisation...

Virtual networks in the Euskal Etxeak of Europe (social media, websites): design, mutual communication, computer tools, modernization...

2) Europako, Asiako eta Ozeaniako Euskal Etxeak: nola irudikatu haien interesak ordezkartza (plataforma) bakar batean.

Las Euskal Etxeak de Europa, Asia y Oceanía, cómo dar voz a sus intereses en una sola representación (plataforma).

Euskal Etxeak d'Europe, d'Asie et d'Océanie : comment représenter leurs intérêts à travers une seule représentation (plate-forme).

The Euskal Etxeak of Europe, Asia and Oceania, how to give voice to their interests in a single representation model (platform).

3) Euskal kulturaren indarra ("soft-power"): nola aprobetxatu eta bultzatu dezakegu Euskal Etxeetan.

La fuerza de la cultura vasca ("soft-power") cómo podemos aprovecharla e impulsarla en las Euskal Etxeak.

La force de la culture basque (« soft-power ») : comment en profiter et la promouvoir dans les Euskal Etxeak.

The strength of Basque culture ("soft power") how we can take advantage of this and foster it in the Euskal Etxeak.

Korapiloak – «Cuellos de Botella» - «Goulets d'Étranglement» - «Bottlenecks»

1) Nola egin lanean ari den taldea sendotzeko? Nola lortu jendea zuzendaritza batzordeetan sartzea? Nola egiten dute beste Euskal Etxeak?

¿Cómo fortalecer el grupo de trabajo? ¿Cómo lograr que la gente se acerque a la comisión directiva? ¿Cómo lo han hecho las otras euskal etxeak?

Comment renforcer le groupe de travail ? Comment attirer les gens au comité directeur ? Comment l'ont fait les autres Euskal Etxeak ?

How to strengthen the working group? How to attract people to the directive committee? How have the other Euskal Etxeak done it?

2) BREXITen eragina Londreseko Euskal Etxearengan (Europar Batasunetik at geratuko da. Horren inplikazioak).

La influencia del BREXIT sobre la Euskal Etxea de Londres (Quedará fuera de la Unión Europea. Implicaciones de ello).

L'influence du BREXIT sur l'Euskal Etxea de Londres (Elle sera hors de l'Union Européenne. Les implications de cet événement).

The influence of BREXIT on the Euskal Etxea of London (it will be out of the European Union. Implications of this).

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KANPO HARREMANETARAKO
IDAZKARITZA NAGUSIA
SECRETARÍA GENERAL DE
ACCIÓN EXTERIOR

IPAR AMERIKAKO EUSKAL ETXEEN ESKUALDE BILERA

Otsailaren 16, 2018
Basque Cultural Center
South San Francisco

edukien aurkibidea

1 > SARRERA

2 > HITZAK
GORKA ÁLVAREZ ARANBURU, KANPOAN
DEN EUSKAL KOMUNITATEARENTZAKO
ZUZENDARIAREN AGURRA ETA HARRERA

3 > AKTA

4 > ARGAZKIAK ETA ERANSKINAK

sarrera

2. Argazkia. Ezkerretik eskuinera: Martin Goicoechea, Benan Oregi, Iñigo Medina, Valerie Etcharren eta Gorka Alvarez.

South San Franciscon 2018ko otsailaren 16an gauzatutako bilerak, Kanpoan den Euskal Komunitatearen Zuzendaritzak, Kanpoko Euskal Gizataldeen VI. Mundu Batzarretik sortutako 2016-2019 aldirako Ekintza Instituzionalaren Lau Urteko Planean finkatutako bigarren atazarekin betetzea izan zuen helburu.

*Guztira, 20 euskal
Erakundeetako ordezkariak
bildu zituen bilerak*

2017 ko maiatzaren 12tik 14era Pariseko Saint-Ouen udalerrian egin zen bezala, Zuzendaritzak 2015ean bere gain hartutako eginkizunarekin bete izan zuen, alegia: “Mundu Batzarren artean aldizkako bilerak egiten jarraitzea eta hainbat arlotako jardunbide egokiak partekatzea, autofinantzaketa barne, Euskal Etxeek eta Federazioek euskal errealitatea eta kulturak hedatzeko mekanismo gisa duten rola indartzeko”.

Jarraibide horien ildotik, eta NABOren neguko bilera eta SFBCCaren 36. urteurrena asteburu berean ospatzen zela medio, Ipar Amerikako (AEB, Mexiko, Kanada eta St. Pierre et Miquelon) hainbat Euskal Etxeen ordezkariak izan ziren deituak Zuzendaritzak South San Franciscoko Basque Cultural Centerren burutu zuen bilerara. Bilerara 20 erakundetako ordezkariak bertaratu ziren, zehazki,

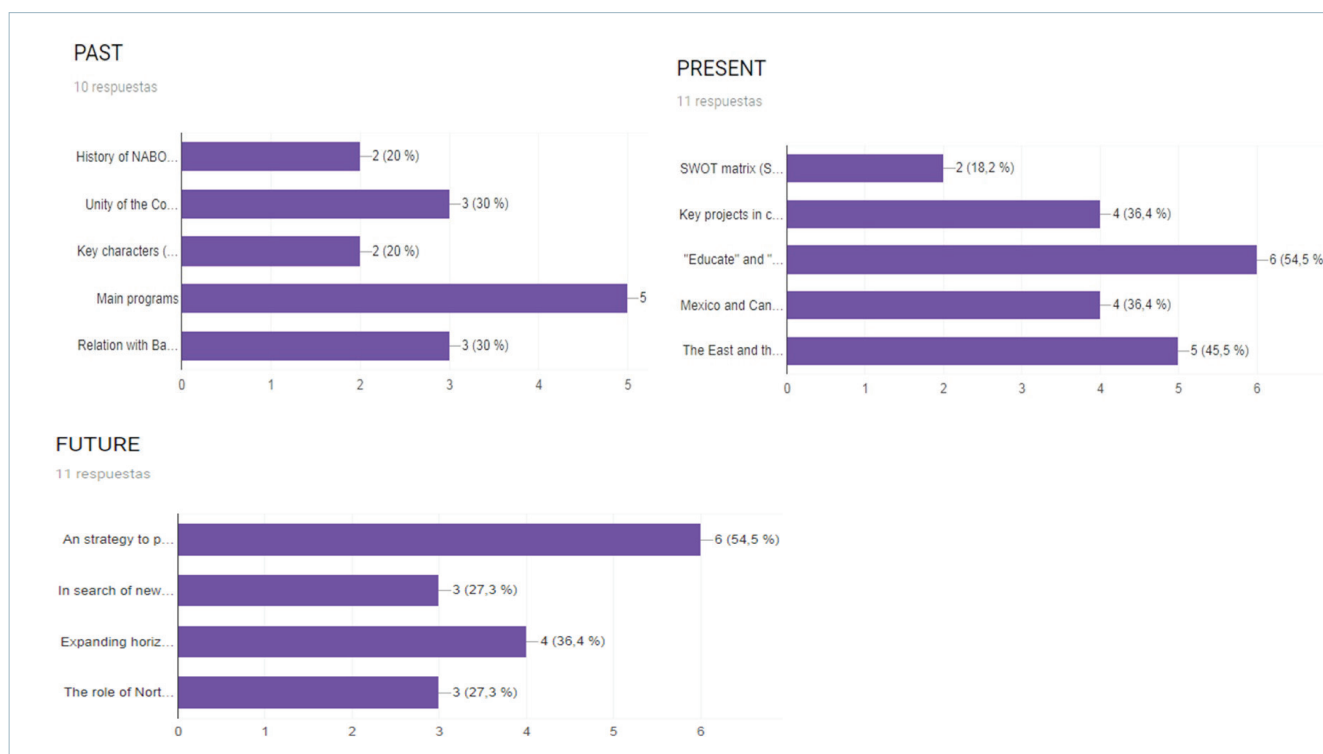
Ipar Amerikako Kanpoan den Gizataldeentzako Ordezkarria, Elko, Boise, Boiseko Museoa eta Boise State University, Anaitasuna, BEO eta BCC San Franciscotik, CBS Reno, Reno, Buffalo, Oinkari Basque Dancers, Coloradoko Euskal Etxea, Rock Springs, Ontario, Vancouver, Mexiko, Quebec, New England, Los Banos, Bakersfield eta St. Pierre et Miquelonetik etorritako kideek.

Eusko Jaurlaritzaren aldetik (bilera SFBCC eta NABOren elkarlanari esker gauzatu zen), Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendari Gorka Álvarez Aranburu, Zuzendaritzako teknikari Benan Oregi eta bekadun Iñigo Medinak gidatu zuten bilera.

*Eztabaidatutako gaiak,
on-line galdetegi baten
bitartez adostu ziren aurrez*

Bilerako lan saioak ostiralean izan ziren, SFBCCren bilera eta ekitaldi aretoan, ondoren erantsita datorren aktan jasotako gai zerrendari jarraikiz. Gaien diseinua adosteko, Zuzendaritzak aldeztutako on-line galdetegi bat garatu zuen bilera baino aste batzuk lehenago. Ipar Amerikako euskal elkarteentzako ordezkariak iradokitutako gaiak bozkatu edo gehitu zituzten eta harrera gehien lortu zituztenak,

bileraren bilakaeran txertatuak izan ziren. Mintzagaien aipamena egitearren, hiru ataletan banatu ziren, hots: Ipar Amerikako euskal erakundeen iragana, gaurko egoera eta etorkizuneko proiektzioak (Past, Present and Future).

1., 2. eta 3. irudiak: Bileran jorratuko ziren gaien galdetegiaren emaitzak

Gai nagusi hauek jorratu ziren atal bakoitzean:

- 1) Past:**
- A) "Main Programs" (Egitarau nagusienak)
 - B) "Basque Government—NABO relations" (Eusko Jaurlaritzaren eta NABOren arteko erlazioak)
 - C) "Steps Together" (Elkarrekin egindako bidea)
- 2) Present:**
- A) "Where are we now? Basque Government" (Non gara gaur egun? Eusko Jaurlaritzaren)
 - B) "Where are we now? NABO" (Non gara gaur egun? NABO)
- 3) Future:**
- A) "A new strategy 2020-2050?" (Estrategia berri bat 2020-2050?)
 - B) "Educate+Recreate=Perpetuate" (Hezi+Birsortu=Betikotu)
 - C) "SWOT Matrix" (AMIA matrizea)
- 4) Questions for the enquiry** (Gogoetarako galderak)

Metodologia zehatz baten bidez, zazpi helburu zehatz lortzeko bidean antolatu ziren "input eta "output" guztiak:

Bileran, honakoak izan ziren mahaiburu eztabaida zuzentzen: Gorka Álvarez Aranburu, Annie Gavica (NABOkoburua) eta Valerie Etcharren (NABOren zuzendariordea).

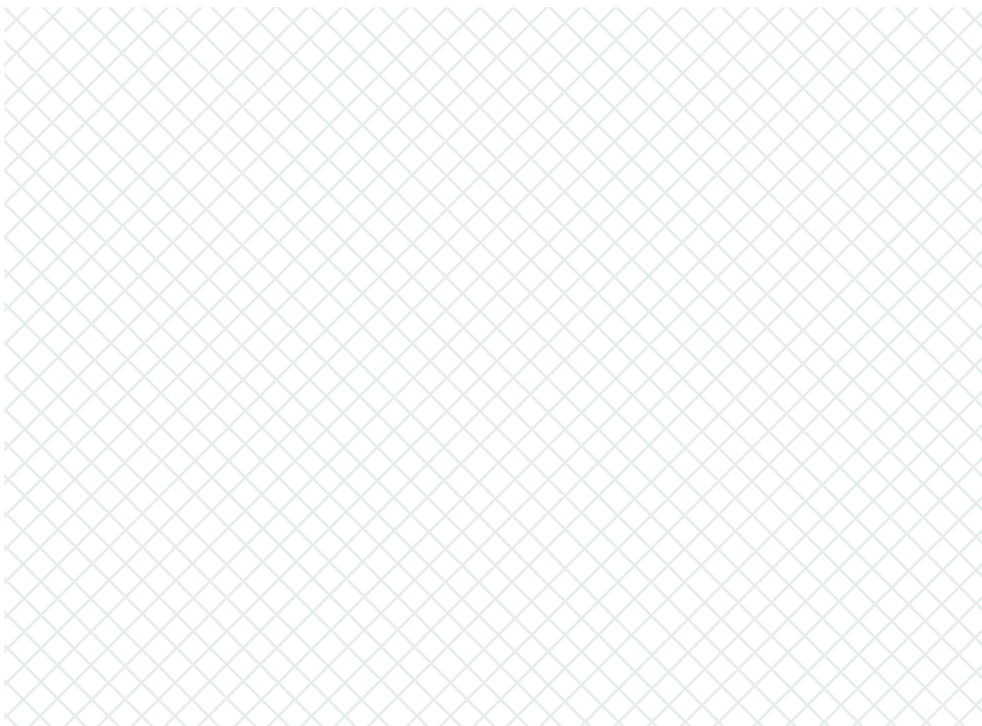
Bilerarekiko jarduera paraleloak ostiralean egin ziren, South San Franciscoko Basque Cultural Centerren. Bilerera amaituta, gonbidatutako Euskal Etxeen ordezkari guztiak afaltzera joan ziren.

3. Argazkia: BCCKo ekitaldi gelan gauzatutako bilera.

Hainbat hedabidek jarraitu zuen San Franciscoko bilera, besteak beste; Euskal Etxeak Digitala, euskadi.eus, Irekia, Euskalkultura.com, scoop.it eta abar. Bestalde, bileran izandakoek kudeaturiko zenbait sare sozialetan ere izan zuen isla bilkurak.

Euskal Etxe ororen hurrengo hitzordua 2019an izango da, Kanpoko Euskal Gizataldeen VII. Mundu Batzarrean. Aurreikuspenen arabera Bilbon egingo da bilera hori. Bestetik, hurbilen den hurrengo topaketa Ert-Amerika eta Hego-Amerikako bilera izango da, 2018ko udazkenean.

hitzak

ne none porcerum vollore herunt apped molum antium et ex
et exped qui sinveliquim rehenderit rehent. Et ut officiam
it illandem. Neque doloratia velenaria iz niam ex consequ
serisquē simaximogitē cūq; cullore pfinull aciatioria modū
molore del exquo qui cone volorepellat illorro vel idiquit
itigiti ut quo fet, ititiaz perypitae cum dolupta cullatia co
et molorem porcupro quidit apit latem rollatem velinepelen
ex moloria in remate nobitatum eruat. Cea sinicia volores
natureritēz cog aliquānam refita velen aut ciunt, se aliquat ce
fine nonetiae consequi quidell aborepatur, sinici aliquas na
? Ne acceptatur maio. Nam corro conceaborro qui volute ipid
aut modi remod mod ullit aboriatur, ut veltiquia non cum
et herituz sitium, te pra audi non pos dolez doluptati omniz
ut re officiaexped unt aut doluptat unt, euz voluptas nobitiat
voluptatist aditiae reptati oryst, ctur, que magniet harchia
itia pra eruptate consequo cog siti dolezexquo exorum vecto et
ra voluptatatum fugia erioz id ut et pratur sit atiz aut pe
tizi magnate rem conperio. Ericepratur se consequ culpa
et ipsam non eusanimporia si dolupta spidele syunqua ceape
uchillore audae ex exequam dolo id quiz sinvelenem. Nam et
tendigent harumquodit oditatu rem fugitatur? Iz molore aut
etaz sitiz est euidandi herchit cog voluptat. Aut euz rem re
ex modigen impore voluptuz aut catem volore, simient caque
thuz, sim quiducid ut et ut untotatur, rugandit exd est euz
et doluptatiz ulloribea vel magniz ex ctur molorro ex cturior
eruntiz re corum que pa denquibuz apped et voloriae optati
uz cuez ma itiquo qui que none vid quatur? Qui re quozanto
et odi di ad quiaz reped mod minvelique labori sam fuga. Et
quam faccum autae rem ex pedigeret, qui ut moloresseque quo
um, ut caritibus et catiatur resing, net ex exquid ciferu ne
petiqui omrit, quunt aut ctur a ditiz re, sequibuz, te perum
dolorepudiz audi volorest est erupisquē que doleent laudencia
erystiz autetiae nobit, volut inefenque et adioria quam fugit
itia volotionet ex vellabo. Nemolup fatquam qui quo eriet vo
res sandituum velen de et ipsam quatur simet et adist, quod
mo blan catatquiz dolorem a corioz naturerum ut molupis

4. Argazkia: Gorka Alvarez Aranburu, Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendaria.

KANPOAN DEN EUSKAL KOMUNITATEARENTZAKO ZUZENDARI **GORKA ÁLVAREZ ARANBURUREN** AGURRA ETA ESKER EMATEA

Egun on!

It gives me great pleasure to open this Regional Meeting of Euskal Etxeak-Basque Clubs of Mexico, the United States of America and Canada, and also to welcome the Euskal Etxea of Saint Pierre et Miquelon, which recently joined the Register of Euskal Etxeak.

*Ongi Etorri danori eta eskerrik asko gure deia-
teagatik!*

Why are we here today?

The 2016-2019 Four-Year Institutional Action Plan that emerged from the 6th World Congress in 2015 sets as a specific measure “to foster the continuation of regular regional meetings between World Congresses, sharing good practices.”

In line with these instructions, the Basque Government has called this meeting to discuss things together with

the Euskal Etxeak of Mexico, the United States of America, Canada and Saint Pierre et Miquelon.

A meeting that sets out to look back, to observe the present by sharing good practices and experience and above all to look forward.

I have headed the Basque Government's Directorate for the Basque Community Abroad for nearly a year now, and I personally believe - and this is shared by my team in Gasteiz-Vitoria - that the best way to deal with the great human and cultural heritage represented by the Basque diaspora is to approach the people who make up the Basque Community abroad.

You are all here today to represent your centres and nobody is more aware than you of the path you have taken up to now, the good practices you have implemented, the difficulties you have come across and above all how to approach the future. This is something we all have to do together, and the Basque Government also wants to share with all of you its experience and its thoughts on the future.

The Euskal Etxeak and then federations have been a successful model which has made it possible to sustain, organise and promote the Basque diaspora throughout the world. Today the Basque Government's register of Euskal Etxeak includes 191 Euskal Etxeak in 25 countries. A great "treasure" to cherish and support!

We are here to think about things together with you but above all to listen to you.

It is not easy to manage the Basque diaspora. It is a very old community abroad, in a wide range of circumstan-

ces, and in addition a new 21st- century Basque community is also being formed.

The Basque presence in North America is almost as important in form as in numbers, and its presence goes back to the great transatlantic migratory movements. To the point where the three oldest legal documents in North America, excluding Mexico, are Basque: the will of a fisherman from Hondarribia, Domingo de Luça, who died in 1563 in Newfoundland, and those of two Basque sailors, Juan Martinez de Larrume of Orio, dated 1577, and Joannes Echaniz, from 1584.

While, as we have seen, the Basque presence in North America goes back a long way, Law 8 set out to foster a much closer relationship between the Basque Country and its Associations abroad, and in fact next year this law will be 25 years old!

The same law also encouraged the 6 World Congresses held from 1995 onwards, with the next one in 2019. In 2017 we brought the Euskal Etxeak of Europe, Asia and Oceania together in Paris, and in November we will be doing the same in Mar del Plata with the Euskal Etxeak and Federations of South America. These meetings should serve to provide content for the next World Congress, where a solid basis has to be laid down for working until 2023.

In short, the relationship between the Basque Government and the Basque Community Abroad has been constant, and now we are meeting at a time when we would like to take a new approach, to make this relationship more solid and enable us to work together.

This is why today we will be raising different topics to propose, share and discuss between all of us. To this end I would ask you for sincerity, commitment and an eye to the future, to reflect together and take the Basque diaspora into the dimension it deserves in the 21st century.

Thank you very much - you now have the floor!

Gorka Álvarez Aranburu
Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako
zuzendaria

akta

1. PAST (IRAGANA)

- A)** NABO eta Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzaren arteko lorpenen inguruko berrikuspen historikoari ekinez eman zitzaion hasiera bilkurari.

Erakunde bezala, NABOren zergatia eta filosofia, hiru ardatz nagusiren inguruan jaio zen: 1) Euskal Etxe, klub eta elkarten elkartasuna sustatzea, 2) Euskal kulturaren garraio emankorra izatea eta 3) Euskal kultur- nortasunaren aldeko ikusgarritasun lana garatzea.

1. Irudia: Eusko Jaurlaritzak gidatutako aurkezpenaren portada irudia

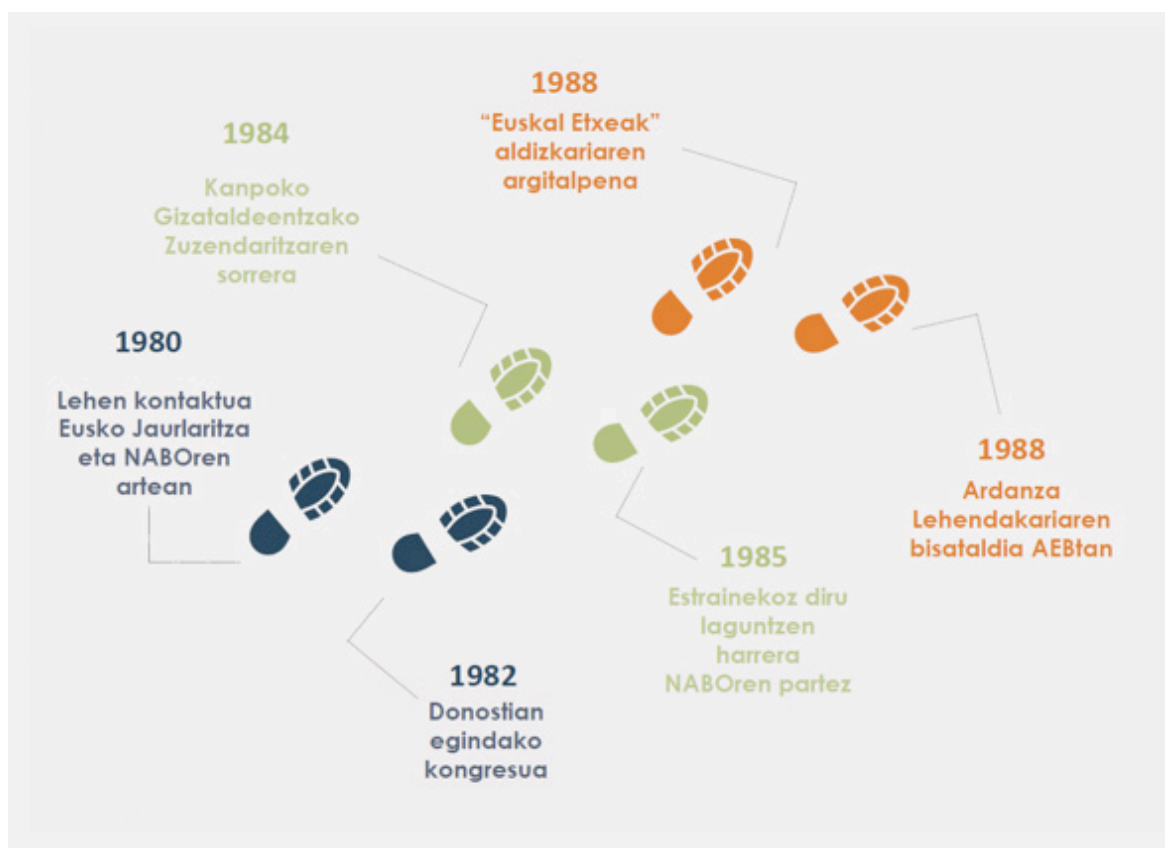
Erronka eta xede horiek eraginkortasunez lortzea ezinezkoa izango litzateke hainbat ekimen eta ekitaldiren arrakastarik gabe. Hori dela eta, lehenik eta behin NABOren lorpenak aitortzearekin batera, mahai gaineratu ziren Amerikako euskal jaialdien arrakasta, Ipar Amerikako euskal sareak lortu duen “Gu” kontzeptuaren zurruntzea eta euskal arimaren nazioartekotze praktikoa, adibidez.

Aipatu bezala, bileran jorratutakoen artean aurretik banatutako galdetegi batean oinarritu ziren landu ziren gai nagusiak. Horien artean, NABOren programa izarrena. Ukaezina azaltzen da, programa anitz direla azpimarratzekoak:

- > Euskararen arloan euskal etxeetan eskaintzen diren euskara eskolak.
- > “Astero” aldizkaria, hamahiru urtez euskal, elkarteen agenda, lekuko berriak eta Ipar Amerikan sortutako euskaldunen inguruko informazioa zabaltzea helburu duen “newsletter”a.
- > “Bizi Emankorra” izeneko saria, euskal erakunde bizi osoan zeharreko ekarpena egin dieten pertsonen lana eskertzeko tresna bezala jaio zena.
- > Pilota arloan aurrera eramandako ekitaldi guztiak.
- > Aipagarria den mus txapelketen arrakasta.
- > Udaleku programaren sustapen paregabea.
- > NABOk urtean zehar eginiko bilera ugari eta emankorrak.
- > NABO Calendar edo egutegiaren antolatze lana.
- > Urteroko Euskal Kantari Egunaren ospakizuna.
- > “Memoria Bizia” programaren barnean Ipar Amerikan jasotako testigantza bilketa.

- B)** Era berean, Eusko Jaurlaritza eta NABOren arteko erlazio eta kontaktuen hastapenaren berri eman zen, garrantzi bereziko momentuak azpimarratuz.

Besteak beste, hurrengo ibilbidea aipatu zen:

Ardanza Lehendakariaren bisitaldiak argi erakutsi zuen Eusko Jaurlaritzaren egitasmoa zein zen NABOren erlazioen xedeari zegokionez. Lehendakariaren hitzak hiru puntutan laburtu daitezke:

1. *"The Basque Government wants to help because of Basque Americans **commitment** to your cultural identity"*
2. *"Our policy of support must be based on respect. **Respect** for plurality of opinion". These relations do not contradict with your identity as Americans"*
3. *"Work **together** in a relationship of reciprocity"*

C) Horrekin batera, Euskal Gizataldeekiko harremanak arautzen dituen 8/1994 Legea ere aipatu zen, 1994an aho batez onartu zenetik aurrera bi erakundeek elkarrekin egindako gerturatze bidean arreta jarritz:

NABOren Euskal etxeen erregistroan izen ematea (1999).	
Elkarrekiko kolaborazio proiektuak, AEBn, Mexiko nahiz Kanadan	<i>Hidden in Plain Sight</i>
Euskal Gizataldeen 6 Kongresuetan parte hartzea (1995, 1999, 2003, 2007, 2011 eta 2015)	<i>Smithsonian Folklife Festival</i>
Gizataldeen Aholkularitza Kontseiluko kide izana	<i>Memoria Bizia</i>
Diru laguntzen eskatzaileria izana	<i>Urazandi bilduma</i>
"Gaztemundu" programaren barnean parte hartzea	<i>"Ikastola" proiektuaren kudeaketa</i>
CBS nahiz BSUrekin baterako programen koordinazioa	<i>Jaialdi</i>

Lehen blokeko mahai inguruan sortutako aipamenak eta ekarpenak

- > Bob Echevarria Elkoko delegatuak, Eusko Jaurlaritzaren data basean erregistratzeko iraganean sortutako arazoak aipatu zituen. AEBko Euskal Etxeen bazkideek mesfidantzaz hautematen zuten haien nortasun datuak Eusko Jaurlaritzarekin partekatzea. Lan handia egin zen honen inguruan erregistroa aurrera eramateko.
- > Kate Caminok, Renoko delegatuak, NABO eta Eusko Jaurlaritzaren arteko lankidetzaz goraipatu zuen eta kulturaren sustapenean egindako lana azpimarratu, batez ere klub txikietan. Noel Fagoaga, Quebecoko delegatuak, haren euskal etxearen egoera aipatu zuen gai honen inguruan. Valerie Arrechea, NABOko buru ordeak, Udalekuaren papera nabarmendu zuen Dantza eta Txistuaren gaien sustapenerako, baita urtez-urteko euskal bederatzi inguruko kultur gai geografikoak jorratzeko.
- > Pierre Etcharren SFBCCtik eta Bob Echevarria Elkotik, NABOren hasierak azpimarratu zituzten. Udalekuaren papera nabarmentzeko izan zen klubaren arteko erlazioak bateratzeko. Valerie Arrecheak, klubaren kide gazteei begira Udalekuak sortutako sare garrantzitsua aipatu zituen.
- > Mayi Petracekek, 93/94 urteetan ekipamendu informatikoak erosteko Zuzendaritzatik jasotako diru laguntzak gogoratu zituen. Honek, klubaren eraginkortasun maila nabarmen hobetu zuen.
- > Michel Goicoechea, St Pierre et Miqueloneko delegatuak, haren klubaren aurkezpena egin zuen, hango euskaldunen historia gogoratu, irlaren informazioa bota, klubaren programak eta egoera azaldu zuen.
- > Azkenik, Boiseko Ikastolaren papera aipatu zen ere, AEBtan urteetan zehar lortutako aurrerapausoak hezkuntza euskaldunari dagokionez zenbatu ziren eta Eusko Jaurlaritzaren papera programaren euskarri bezala miretsi ere.

2. PRESENT (ORAINA)

A) Bigarren blokeari bilera aurreko galdetegian jasotakoen artetik boto gehien lortu zituzten gaiak ildo modura hartuta, Ipar Amerikako Euskal Etxeen eta erakundeen ikuspegi eguneratuarekin ekin zitzaion:

>	Bertan egote instituzionala E.J. aldetik, New Yorkeko Ordezkaritzari esker
>	2020. urtera begira AEBan finkatutako
>	2019ko Kongresua
>	Euskal Diasporaren Artxiboa
>	Basque Global Network
>	Diasporizatu! eta Euskal Diasporaren Eguna
>	Etxepare Euskal Institutua

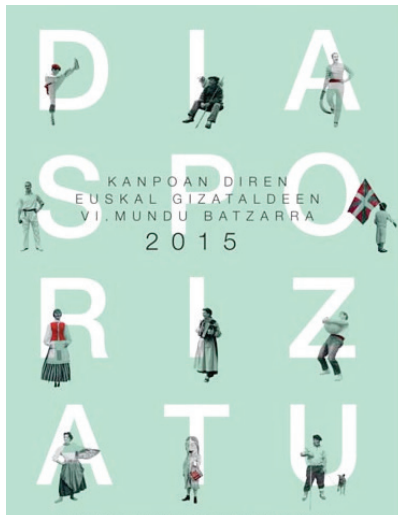
Euskal diasporaren kokaleku fisiokoaren egoera sakabanatua ezagututa, Zuzendaritzak martxan ipini zuen Basque Global Network sare soziala. Erreminta honen helburua euskal gizataldea munduan zehar kontaktuan jartzea da.

Plataformak hainbat aukera eskaintzen ditu: ekitaldien berri ematea, egutegiak edota dokumentuak partekatzea, eta abar.

3. Irudia: Basque Global Networren sustapen irudia

Lau hizkuntzatan eskuragarri dagoen sare soziala da (euskaraz, gaztelera, ingelesez eta frantsesez); Hogei herrialdetako 800 erabiltzailetik gora bildu ditu; 12 barne talde tematiko antolatu dira...

4. Irudia: 2015.ko Kongresuaren horma-irudia

Aipamen berezia merezi izan zuen beste puntu bat, Diasporaren Egunarena izan zen. Jakina denez, diasporaren eguna ospatzea Euskal Gizataldeen 2015ko IV. Kongresuan aho batez hartutako konpromisoa izan zen. Eguna hautatzeko prozesua ireki bat eraman zen aurrera euskal diaspora osoaren parte hartzearekin, 2017ko abenduan zehar. Hasieran jasotako berrogei eta sei iradokizunen artean, zortzi izan ziren hautaketa prozesuaren azken txanpara igaro zirenak, eta azkenean **irailaren 8a** aukeratu zen.

Abiatu den beste proiektu bat, bileran azpimarratu zena, Diasporaren Artxiboari dagokiona da. Euskal diasporaren lekuko fisikoak jasoko dituen bilgune bihurtzea izango da artxiboaren helburu, kanpoan bizi diren euskal gizataldeen inguruko dokumentazioa, argitalpenak, dokumentalak, prentsa artikulua, objektu historiko edota oroigarriak eta abar bilduta eta kontsultagarri geratuko direlarik bertan. Ipar Amerikako diaspora osoari zabaldu zitzaion deia Bilboko Euskadiren Artxibo Historikoaren egoitzan kokatuko den Diasporaren Artxiborako ekarpenak egiteko.

Halaber, Zuzendaritzak bultzatutako eginkizun honen, NABOren estatutuen xedeekin bat zetorrela gogoratu zen bilerara hurbildu ziren guztien artean:

“To collect, preserve and display articles, relics, data, specimens, and material things illustrative or demonstrative of the heritage, history, customs, modes, culture and habits of the Basque people”
NABO’s objectives: Sec. 1, c)

5. argazkia : Euskadiren Artxibo Historikoaren etxe-aurrea

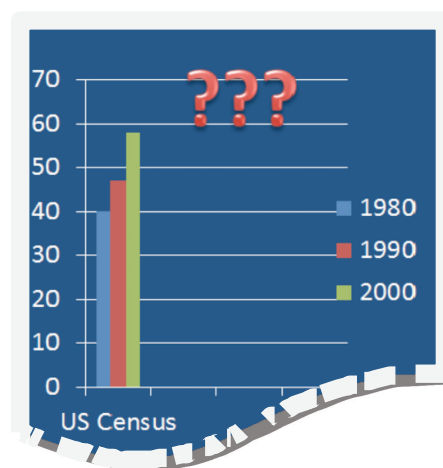
- B)** Bileran jorratzeko gaien artean Ipar Amerikako Eus-
kal Gizataldeen gaur egungo egoera aztertzea jaso
zen, gai estrategikoa den aldetik. Horrela landu ziren
sail honen inguruko gaiak eta galderak. Solasaldia
kitzikatze aldera, “Udaleku” jarri zen NABOren pro-
grama arrakastatsuenetarikotzat beste gai batzue-
tara pasa aurretik. Honakoak izan ziren aztergai:

> Martxan dauden programa nagusiak
> Eragiketa prozedurak
> Ikuspegiak edo estrategiak
> “Hezi” eta “ospatu” betikotzeko
> Giltzarri proiektuak
> Ekialdea eta Mendebaldea
> Kanada, Mexiko eta St. Pierre et Miquelon

William A. Douglassen terminologia erabilia, “NABO effect” izeneko kontzeptua aipatu zen “Zenbat gara?” galderari erantzuteko.

Izan ere, Estatu Batuetako hamar urtetan behin egi-
niko jatorri etnikoen errolda demografikoei begiratu-
ta, euskaldunen artean gorakada oparoak nabariak
izan direla aitortzen da.

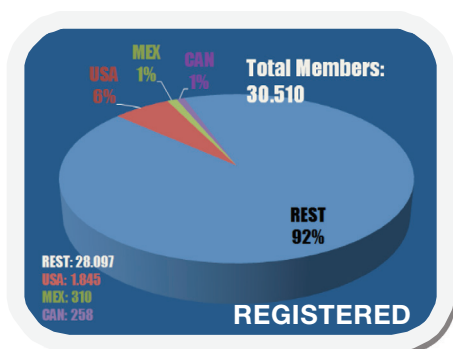
Joera honek nortasun euskaldunak duen hedapen
arrakastatsua eta euskal komunitatearen handitzea-
ren isla dela ulertzen da.

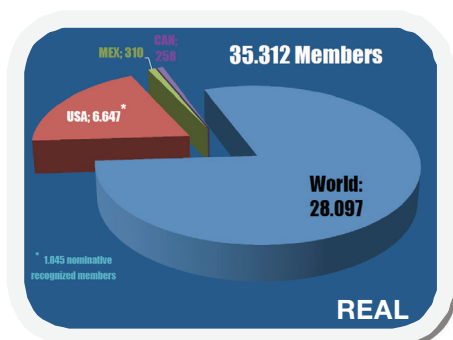
5. irudia: Jatorri euskaldun dituzten herritarren ko-
purua miliaka, Estatu Batuetako azkeneko urtee-
tan jasotako errolda datuen arabera.

Ipar Amerikako Euskal Etxeek gorakada horren lekuko izan arren, kide kopuruaren datu zehatzak ezartzea zaila izan da beti herrialde bakoitzaren pribatutasun legeen izaera errespetatuak izan direlako beti .

Kide kopuruaren auziak Ipar Amerikako egoeraren irudi zalantzarria hedatzearen arriskua ekar dezake. Gertaera honek Estatu Batuetan du eragina batez ere, non Euskal Etxeen kide kopurua 6.647koa da, baina aitortutako izendunen kopurua ez da ezta 1.900 kideetara heltzen.

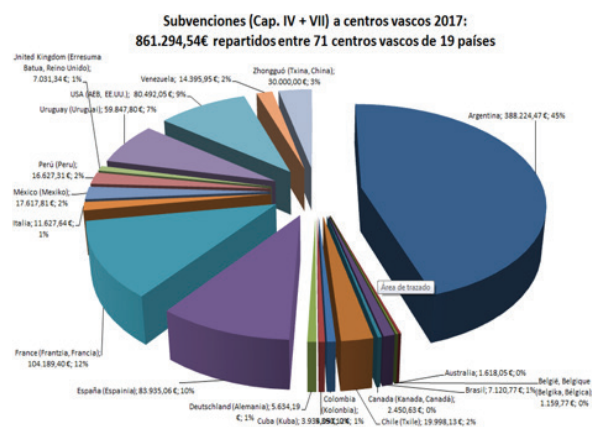

6. irudia: Ipar Amerikako aintzatetsitako Euskal Etxeen kide kopuru orokorra.

7. irudia: Ipar Amerikako izenez aintzatetsi gabeko Euskal Etxeen kideen datuak.

Bilera aurrera joan ahala, diru sarreren gaira igaro zen. Eusko Jaurlaritzak diru sarreren programak martxan ipini zutenetik legearen bataiatzearekin batera 1994an, NABOk federazio bezala urtero jaso dituen zenbateko ekonomikoen garapen kuantitatiboa erakutsi izan zen. Era honetan, bilerara gerturatu zirenen artean diru laguntzen irudi zabal eta kronologikoa adierazi zen. NABOren kasuan, Euskal Etxeen erregistroan federazio bezala izen emanda dagoenez, 50.000 euroko mugari esleitu behar da, martxan ipintzeko programa berezien salbuespen bereziak aurreikusten baldin ez badira.

8. irudia: 2017. urtean diru sarreren banaketa herrialdeka banatuta.

País	%	Total	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Argentina		477	33	21	30	32	23	24	24	21	4	30	30	25	16	37	24	23	10	11	15	11	22	11
Australia		4				3				1														
Brasil		5			1	1				2								1						
Canada	1,13	8		3			1	2		2														
Chile		35		4	4	2	1	1	1	2		1	1		3	3	2	2		2	2		2	2
Colombia		10												1	3	1	2	1	1			1		
El Salvador		4	2	1	1																			
España		3								1						1					1			
México	0,99	7	1			1	1		1	2												1		
Perú		12	1			3	5			1				1	1									
Puerto Rico		2	2																					
United Kingdom		1								1														
Uruguay		51	7	8	6	6	4	1	2	2			2	2	1	2		2	2		1	2		1
USA	8,49	60		5	1	6	1	1	9	12		3	1	1	6	1	2		2	2	6		1	
Venezuela		27	6	5	4	3	2	1	1	3						1	1							
Total por año	10,62	706	52	47	47	57	38	30	38	50	4	34	34	30	30	46	30	30	15	15	25	15	25	14

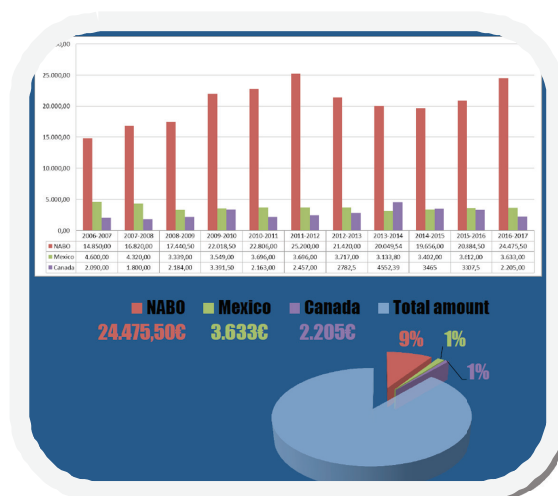
8. irudia: Gaztemunduko partaide kopurua herrialdeka 1995tik. Horiz AEBko datuak nabarmenduta.

Zuzendaritzaren arrakasta handiko programa azpi-marragarrienetakoa Gaztemundu izan da betidanik. Bileran ere, Ipar Amerikako partaideen programarekiko harreraren gainbegirada kronologikoa agertu zen.

Beste hainbeste agertzea bilatu zen ere HABEren eskutik nahiz Etxepare institutuak Ipar Amerikan hornitutako hizkuntza programei dagokien alorrean murgildu zenean. Euskararen hezkuntzara bideratutako aurrekontuak aurkeztu ziren eta

Etxepare institutuaren azken urtearen hedapen egoeraren berri eman zen ere (294 ikasle, 6 lektoretza eta 8 katedra gutzira).

Klaseak hauen artean zenbatu daitezke: San Francisco, Los Banos, Rocklin, Elko, Reno, Denver, Homedale, Boston, Boise, New York, Salt Lake City, Rock Springs, Bakersfield eta Home Mountain AEBetan; Québec Kanadan eta Mexiko D.F. Mexikon.

9. irudia: Azken hamar urteetako diru laguntzak Ipar Amerikako Euskararen hezkuntzan.

Bigarren blokeko mahai inguruan sortutako aipamenak eta ekarpenak

- > Basque Global Network plataformaren inguruko aipamenak Kate Caminok azaleratu zituen. Katek erabiltzaile bihurtu nahi ziren pertsonen feedbacka jaso zuen administrari den Astero publikazioaren zehar. Erabiltzaileek arazogarria ikusten zuten haien nortasun agirien informazioa partekatzea Eusko Jaurlaritzarekin. Gorka Alvarezek, puntu honetan aldaketak egin zirela adierazi zuen, LinkedIn sare sozialaren estekatze bati esker. Segurtasun ataza honen xedea, erabiltzaile faltsuak edota iruzurrezko profilak ekiditea zela azaldu zuen.
- > Ekialde eta Mendebaldearen arteko erlazioak aipatzerako momentuan, Bob Echevarriak bi euskal gizataldeen arteko distantzia geografiko ukaezinen auzia azpimarratu zuen. Xabier Berrueta, NABOk Pilota delegatuak, teknologiaren aurrerapausoak defendatu zituen klubaren arteko komunikazioa indartzeko. Egun "Zoom" plataforma erabiltzen ari dira bileren segimendua klub guztiekin hedatzeko. Valerie Arrecheak eta Mayi Petrack azken alditan arazoak izan zirela honen inguruan azaleratu zuten. Martin Goicoechea, NABOk Euskara delegatuak, Xabierrekin bat etorri zen, AISA hizkuntza plataformaren erabilgarritasuna aipatzaz adibide bezala.
- > Noel Fagoaga, Quebecoko delegatuak, haien agerpena NABOk bileretan oso positiboa ondorioztatzen zuen. Distantzia geografikoei dagokionez argi utzi zuen Mendebaldeko kostatik eta Euskal Herritik distantzia berdiner dagoela AEBko Ekialdeko kosta. Beraz, errazagoa dute Euskal Herriarekin harremanak mantentzea. *"Egoera honek, Ekialdeko kostako beste klubekin baterako agenda bat sustatzera bultzatzen du, Mendebaldean egiten den bezala. Trabak, antolaketari dagokionez sortzen dira, federakuntza oinarri baten falta somatzen baita Ekialdean. Faltza den solaskide kapaz hori NABO dela suposatzen da, baina hau Mendebaldean dago finkatuta".*
- > Kate Caminok kostalde bien arteko egungo ezberdintasunik handiena euskal emigratio motari dagokiola gogoratu zuen. Mendebaldeak, emigratu zuten lehendabiziko euskaldunen familiak jasotzen ditu, hiru edo lau belaunaldiko ondoretasun zurruna ordekatzen dituztenak. Ekialdean berriz, emigrante gazteagoak dira oinarritzen ari direnak, batez ere lan egitera edo ikastera joaten direnak. Haien mugikortasuna handiagoa ondorioztatzen da.
- > Argia Beristain, Boiseko klubeko kideak, haren egonaldia Washington D.C.en gogoratu zuen, aipatzaz garapen eta aurrerapausu garrantzitsuak egin direla azken urteetan Euskaldun-Amerikar nortasuna adarkatzeko Ekialdeko kostan. Euskara klaseak, Gabonetako ospakizunak eta umeentzako bestelako ekitaldiak zenbatu ziren besteak beste.

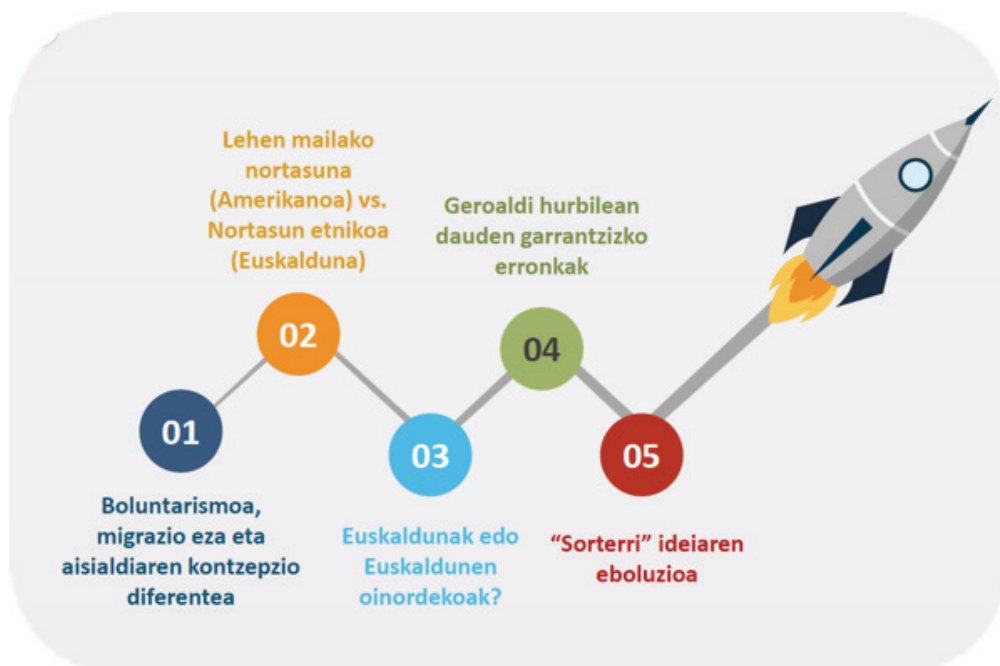

- > Aitor Inarra, NABOk Euskara koordinatzaileak, alde handiak existitzen direla Ekialde eta Mendebaldearen artean azpimarratu zuen: *"Ezin dira konparaketak egin klubaren artean, adibidez Euskara arloan. Erakunde bezala NABOk laguntza eskeini dezake klubei, baina klubaren konprometua izan behar da muina eta NABO oinarria guztien arteko sustapen komuna bultzatzeko."*
- > Lorea Palacios, Euskal Gizataldeekiko Aholku Batzordearen Ipar Amerikako ordeazkariak, Mexikoko egoera nabarmendu zuen: *"Euskara arloan adibidez, gure baliabide nahikoak dira, baina elkarrengandik hurbilago egon behar gara lankidetzaren elkartrukezko asmoz beste Ipar Ipar Amerikako klubekin. Horren adibide on bat, Udaleku programaren hedapena izango litzateke"*.
- > Mayi Petrachekek, NABOk Diruzain eta Coloradoko delegatua, zailtasunak direla gazteak klubetara erakartzeko eta euskal kulturarekin konprometitzeko, izan ere, egungo eskari kulturala izugarria baita leku guztietan.
- > Elena Sommerrek, Vancouverekiko delegatua, haien egungo egoera azaldu zuen ere: *"Ipar Amerikako Euskal komunitatetik isolatuta gaude Vancouverren. Kluba gero eta txikiagoa da, nahiz eta agenda erakargarriago bat egiten saiatu garen, batez ere umeentzako. Euskal Herriatik etorritako jende asko etortzen hasia da Vancouverrerara, baino ez dute interesik adierazten Euskal kulturari, haien artean berri diren beste kulturenganako interesa azaltzen bait dute. Euskara klaseekin saiatu ginen, ondo joan zena denbora tarte batean, baina gero desagertzen amaitu zen."*
- > Gorka Alvarezek, Kanpoan den Euskal Gizataldeekiko Zuzendariak, diru laguntzen kopuru muga aipatu zuen solasaldiaren eztabaidarako gai bezala. Kopuruak lagungarriak diren edo nahikoak diren jakin nahi izan zuen. Egun federazioek 50.000 euroko muga dute eta Euskal Etxeek bestalde, 30.000 euro ekimen kulturalentzako eta 10.000 euro azpiegiturentzako. Kate Caminok, klub txikien laguntza gehiagoren premia dutela azpimarratu zuen. Benan Oregi, Kanpoan den Euskal Gizataldeekiko teknikariak, Eusko Jaurlaritzaren oinarritzko xedea federazioei diru-laguntza ematea dela gogoratu zuen, hauek bait dira klub txikiak gertutik ezagutzen dituztenak eta gehien zaintzeko ahalmena dutelako. Beraz federazioei bideratutako diru-laguntzen muga altuagoa da.
- > Noel Fagoagak, diru laguntzen ekimen mota xedeei zegokionez galdetu zuen: *"Eusko Jaurlaritzak zein motatako programak laguntzeko edo sustatzeko interesa du?"* Gorka Alvarez Zuzendariak, diru laguntzen helburua ez zegoela ekimen motari helduta adierazi zuen: *"Diru laguntzen xedea, Euskal Etxeek autonomoki aurrera eramaten saiatzen diren edo aurrera eraman nahi dituzten ekimenak laguntzea da. Klub batek proiektu berezi edo diferente bat aurrera eraman nahi badu, Zuzendaritza beti egongo da proposamen horiek entzun eta baloratzeko"*.

3. FUTURE (GEROALDIA)

- A)** Bileraren azken txanpan behin sartuta, galdetegian jasotako hiru zutabeetako lehendabiziko arreta puntua epe luzerako geroaldi estrategiari zegokion. Ipar Amerikako diasporaren egoera estuki dago eta egoten segituko du hurrengo bidegurutze kontzeptual nahiz galderei:

B) NABOren filosofia, “Hezi + Birsortu = Betikotu” be-launaldi diferenteei bideratutako lemapean garatu izan da hasieratik. Praktika hauen gaineko arreta nahiz jardunbide zehatzen aldarrikapena, euskal kultura zein ondareari dagokionez, NABO beraren ADNean aurki daiteke. Haren osagai estatutueta, hain zuzen ere, hurrengokoa jasotzen baita:

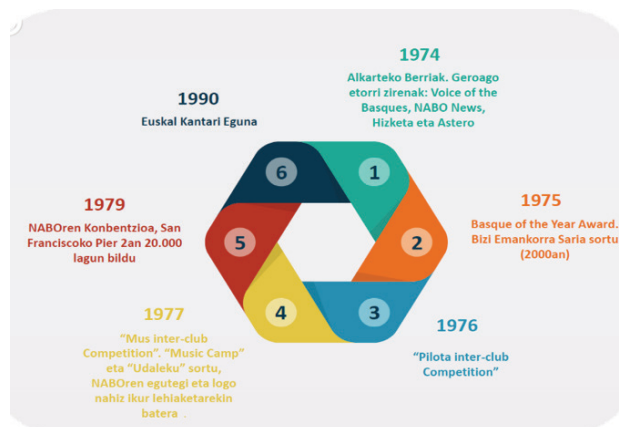
> **Sec. 1 Objects, c):**

“To educate and enlighten its members and their children and the general public in matters relating to the Basque people and their past and present culture, customs, habits, race, culture and heritage, and to disseminate information relating thereto and to encourage, support and help the preservation of the Basque language...”

Heziketa programei dagokionez, funtsean izan diren euskal kulturaren difusio programa eta egitarau arrakastatsuak aipatu ziren bileran:

> Center for Basque Studies	> Basque Museum and Cultural Center
> BEO	> Cenarrusa Center
> Ikastola	> Udaleku
> “BOGA”	> Etxepare
> Gaztemundu	> Euskalkultura
> Euskaletxeak	> About Basque Country

Guzti hauen ezartzea ezin izango litzateke posible ekimen tradizio luze eta esanguratsu bat gabe. NABOk, federazio bezala, Ipar Amerikako Euskal Etxeen arteko erlazioak zurruntzea bilatu du, programen artikulazioa erraztu eta egutegi aktibo baten solidotzea bilatu du. Honen adibide, bileran azpimarratu ziren geroago garrantzia hartuz joango ziren sarbidezko une izandakoak. Hain zuzen ere:

- c) Bileraren azkeneko urratsak emateko, Ipar Amerikako euskal gizataldeen geroaldirako estrategia posiblearen balorazio holistiko bat aditzera emateko asmoz, AMIA (SWOT) matrize baten analisiari ekin zitzaion. AMIA matrizeak aukera, mehatxu, indargune, eta ahulezia potentzial inguruan eragiketa prospektiba egitea ahalbidetu zuen:

7. irudia: Ipar Amerikako AMIA
Analisi Diagrama.

4. Questions for the Enquiry (Gogoetarako Galderak)

Solasaldiaren aberastasuna pizteko eta saioari amaiera emateko, miaketa galdera batzuk helarazi zitzaien bertaratu ziren Euskal Etxeen kideei, feedbackaren elkartrukea sustatzeko. Hurrengoak izan ziren aipatutako gaiak:

Euskalduna...

...izatea edo euskaldunen oinordeko sentitzea?

Rola...

...Gizataldeen Aholkularitza Kontseilu kideak nahiz Kongresuetako ordezkariak?

Balantzea...

...Euskal Gizataldeen arteko elkartruke birtualean, baina fisikoan ere?

Diru Laguntzak...

...Euskal Etxe handienak lagundu txikiak behar handiagoak izanda?

8. irudia: Ipar Amerikako "Questions for the Enquiry"ren laburpen grafikoa.

Bileraren azkenengo puntua, gertu dagoen 2019ko kongresuaren lehen inguruan jorratu zen. Izandako ibilbideari so eginez, kongresuen gaiak gogoratu ziren iradokizun berriak bildu nahian:

1995: Euskadi Munduan / Building the future
1999: Euskadi Munduan eraikitzen
2003: Aurrera goaz
2007: Zubigintzan
2011: Guztion artean
2015: Diasporizatu!
2019: ???

Hirugarren blokeko mahai inguruan sortutako aipamenak eta ekarpenak

- > Bob Echevarriak, euskal nortasunaren inguruko Gogoetarako Galderak behin entzunda, orain dela 30 urte euskal kulturarekiko harremana definitzea errazagoa zela argudiatu zuen: *“Baliteke ni euskalduna ez izatea Euskara hitz egiten ez dudalako, baino euskaldun-tasuna nire bihotzean egon da 45 urtez; eginez eta ekinez”*.
- > Valerie Arrecheak, nortasuna norberak bere buruarekiko deskribapen auzi bat bezala hautematen zuen: *“Norberaren kultura aktibo mantentzea da, norberaren nortasuna definitzen duena azken finean. Zentzu honetan hiru aspektu desberdin daitezke Ipar Amerikako Euskal komunitatearen garapenean. Lehena, euskaldun inmigrante bezala sortutakoak dira (lehen-dabizi ezarritako belaunaldien kasua). Bigarrena, euskal kulturaren barnean edo euskal familia batean jaio izana (kultura eta jende konkretu batekin berlotzeko aukera). Eta hirugarrena, euskal kultura aukeratzeko egokitasuna (jakinda zer nolako norgehiagoka dagoen egun”*. Euskal Etxearen papera defendatu zuen ere elkartzeko gune bezala, euskal kulturaren gaineko interesa duen edonorentzako.
- > Kate Caminok, euskal kulturarekin identifikatzeak, euskaldun-tasuna ezartzen duela defendatu zuen. USAC ren papera aipatu zuen, Euskal Herria eta AEB arteko zubigintzan lantzen duen erakunde bezala.
- > Lisa Corcosteguik, loturen garrantzia, besteak euskal kultura murgiltzeko eta kultura eroso sentitzea adre ematearen ekintzan, oinarritu zituen.
- > Noel Fagoagak bestalde, euskal kultura besteengana bitartekaria bezala aintzakotzat hartzen zuela aipatu zuen: *“Gure kasuan, trainera ekintzak abiapuntua da jendea euskal kulturaren beste arloetara erakartzeko”*.
- > Elena Sommerrek ere, haren iritzia partekatu zuen euskal nortasunari buruz: *“Euskal Herrian bizi izan edo kulturaren barnean urte batzuetan murgildu izanak, gure kulturara adaptazio argia azalarazten du. Azken hau bizi izandako pertsonak, euskaldun kontsidera dezake haren burua”*.

- > Aitor Inarrak, azken Kanpoan den Euskal Gizataldeekiko Kongresua ekarri zuen gogora: *“Han batu ziren pertsona ezberdinez osatutako taldeek, hurrengo 4 urtetan aurrera eraman nahi genituen ekintzen inguruko iradokizunetan landu zuten. Klub txikiak laguntzearen garrantzia izan zen xede eta iradokizun on bat. Baliteke, proiektio handia izatearen sekretua, gauza txikietan lehenik oinarritzea izatea... Klub txikietan arreta ipintzea eta komunitate txikietan ereintzea.”*
- > Boise Universitytik etorritako Larraitx Ariznabarretak, euskaldun ez diren ikasleak euskal kulturaraino nola erakartzearen ardura azaldu zuen: *“Hainbat dantzari ditugu Oinkari Taldean aktibo direnak Euskaraz ez dakitenak. Nola piztu hauen egarria Euskara ikasteko? Baliteke Ikastolaren garapena honen erantzuna izatea.”*
- > Martin Goicoecheak, teknologian oinarritu zuen Euskararenganako eskaintza zabala eta eskuragarria egiteko: *“AISA Sistema honen bitartez, Euskara edozein pertsonak, edonon egonda eta mugarik gabe ikas dezake haren erosotasunetik, etxetik.”*

argazkiak

6. argazkia: St. Pierre et Miqueloneko Euskal Etxearen ordezkariak Gorka Alvarez zuzendariarekin.

7. Argazkia, Ezkerretik hasita: Valerie Etcharren, Gorka Alvarez eta Annie Gavica.

8. argazkia: Bilerara gerturatu ziren Euskal Etxeatako kideak

9. argazkia: BCCko harrera aretoan ikusgarri den armaria.

10. argazkia: San Franciscoko BCCko sarreraren ikuspegia

11. argazkia: San Franciscoko BCCren kanpoaldean AEB izandako euskaldunek erabilitako gurdia

12. argazkia: Ezkerretik eskuinera: Pierre Etcharren, Iñigo Medina, Gorka Alvarez, Martin Goicoechea, Valerie Etcharren, Michel Goicoechea eta David Lamoreux.

13. argazkia: BCCren 36. urteurrenaren programa barneko bazkari herrikoian izandako giro paregabea erakusgai.

14. argazkia: "Memoria Biziar" Sariaren 2017 urteko emanaldia. Aurtengo irabazlea, Valerie Arrecheak, Annie Gavica eta Gorka Alvarezen eskuetatik saria jasotzen.

15. argazkia: Joko Garbi eta Esku Pilotako taldeen partaideak, Benan Oregi, Gorka Alvarez eta Xabier Berrueta Federazio buruarekin batera, besteak beste.

ESKUALDEKO BILERA ERDI ETA HEGOALDEKO AMERIKA

2018
Mar del Plata

2018ko azaroaren 2an, ostiralez, Argentinako Mar de Plata hirian eta Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendaritzak antolatuta, Erdi eta Hego Ameriketako II. Eskualdeko Bilera egin zen, hiri horretako “Denak Bat” Euskal Etxearen 75. urteurrena zela-eta ospatzen ari ziren Euskal Aste Nazionala aprobetxatuta.

Gonbidatuen akreditazioaren ondoren, aurkezpen txanda egin zen, eta Gorka Alvarez Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako zuzendariak azalpenak eman zituen bileraren dinamika, programa, mintzaldi eta abarrei buruz.

Bilera hasteko, Zuzendaritzak azalpenak eman zituen hainbat gairi buruz: bere ohiko programekin lotutako berriak (euskal etxeentzako diru laguntzak, egoera larrian dauden pertsonentzako laguntzak, Gaztemundu, euskal gizataldeen alorrean espezializatzeko bekak, euskaletxeak.eus ataria eta Basque Global Network), Euskal Diasporaren Eguna, Euskal Diasporaren Artxi-boaren sorrera eta 2019. urtearen amaieran egitekoa den Euskal Gizataldeen VII. Mundu Batzarraren pres-takuntza.

Gogoeta egin zen 8/94 Legearen indarraldiaz, alor honetako esparru arauemaile gorena dena eta 2019an 25 urte bete dituen.

Euskal etxeentzako diru laguntzekin hasita, 2017 eta 2018ko datuak emateaz gainera, eskaerak egiteko aholkuak berrikusi ziren, baita Zuzendaritzak deialdi ba-

koitzean aintzat hartzen dituen justifikazioak ere. Parte hartzaileek galderak eta kezak planteatu zituzten. Hona hemen aipagarrienak:

- > Diru laguntzak aurkeztean ziurtagiri digital bat erabiltzearen komenigarritasuna. Zuzendaritzaren erantzuna izan zen zailtasun teknikoak eta juridikoak daudela IZENPEk (euskal erakunde ziurtatzaile ofiziala) ziurtagiri digital indartsuak jaulkitzeko.
- > Ebaluazioak eta puntuak argitaratzeko aukera. Zuzendaritzak erantzun zuen printzipioz ezin duela horrelakorik egin, datuak babesteko legegarengatik, baina euskal etxe batek horrelako eskari bat egin duenean, beti eman zaiola bere ebaluazioaren berri.
- > Venezuelak behin baino gehiagotan aipatu zuen euskal etxeen eta euskal administrazio publikoaren arteko harremanen burokratizazioak eragiten duen traba.

Egoera larrian dauden pertsonentzako diru laguntzei dagokienez, 2017 eta 2018ko deialdien datuak emateaz gainera, laguntzak arautzen dituen dekretuan egitear diren erreformak azaldu ziren:

- > Euskal etxeen figura juridikoa “entitate kolaboratzaile” izango da, eta, ondorioz, dagozkion hitzarmenak izenpetu beharko dituzte eskaerak aurkeztean.
- > Irizpide ekonomikoak eguneratzean, herrialde bakoitzaren errealitate sozioekonomikora egokituko dira adierazleak.
- > Euskal etxeetako bazkideak izango dira xede publiko nagusia (hau da, euskal gizatalde “antolatua”), euskal

jatorria akreditatzen duten euskal gizataldeko beste kide batzuk baztertu gabe.

- > Euskal etxeek dekretuaren zirriborroaren berritasun guztiak balora ditzaten, entzunaldi publikoko epe bat ezarriko da.

Pertsona batek adierazi zuenez, egoera larrian dauden pertsonak askotan ez dute modurik kuota ordaintzeko. Zuzendaritzak erantzun zuen arazo horretan euskal etxeak hartu behar duela erabakia: pertsona horiei bazkide atxiki izaten utzi, kuotarik ordaindu gabe, etab. Pertsona horiek bazkide gisa badaude euskaletxeak net erregistroan, bazkidetzat hartuko dira.

Laguntzen gehiegizko burokratizazioa ere aipatu zen. Zuzendaritzak erantzun zuen prozedurek araututa egon behar dutela, ahalegintzen bada ere ahalik eta sinpleenak izan daitezen.

Halaber, Itzulitako Euskal Emigrantearen Ziurtagiriari dagokionez, esan zuen 2018an 20 eskari egin eta bost ziurtagiri eman zirela (denak Venezuelan bizi ziren pertsonak). Aurten, eskari gehiago jasotzen ari dira.

Gaztemundu 2019 programari dagokionez, Zuzendaritzak adierazi zuen parte hartzaileek jasoko duten formakuntza erakunde kulturalen gestioari buruzkoa izango dela, eta haien egonaldia bat etorriko dela denboran Mundu Batzarrarekin, 2015-2019 Lau Urteko Planean jaso zen moduan.

Euskal gizataldeen alorrean espezializatzeko bekei dagokionez, iragarri zen 2019ko deialdia martxo-apirilean argitaratuko dela gutxi gorabehera, dekretu bakar batean bildu ondoren Kanpo Harremanetako zuzendaritzen araudiak.

Zuzendaritzak bereziki nabarmendu zuen garrantzitsua dela euskal etxeek beren datu guztiak euskaletxeak.eus atariko erregistro ofizialean eguneratuta edukitzea, eraginkorki erantzuteko kanpoko eragileen informazio eskaera gero eta handiagoari eta modu egokian baloratzeko diru laguntza eskaerak. Gainera, erabiltzen duen asteko bulletin digitala ere aipatu zuen, euskal diasporarentzat interesgarriak diren albisteak eta berriak zabaltzeko.

Basque Global Network egitasmoari dagokionez, adierazi zen dagoeneko 1.200 lagunek eman dutela izena, eta lanean ari dela sarea hobetzeko eta pertsona gehiago erakartzeko.

Zuzendaritzak eskerrak eman zizkion euskal komunitate osoari Euskal Diasporaren Egunean parte hartzeagatik (2018koa izan zen irailaren 8ro egingo den ospakizun honen lehen edizioa). 60 bat euskal etxek parte hartu zuten. Euskal etxe bakoitzean hartutako irudiez osatutako bideo bat ikusi ondoren, Zuzendaritzak bilkuran bildutakoak animatu zituen ospakizun enblematiko honekin jarraitzea.

Azkenik, Euskal Diasporaren Artxiboaren sorrera iragarri zen. Bilboko Euskadiko Artxibo Historikoan kokatua,

helburu izango du migrazioen interpretazio zentro bat sortzea, lotura egingo duena egungo immigrazio kontzeptuaren eta egiaztapen baten artean: hots, euskaldunak ere migratzaileak izan direla eta badirela. Materialak ordenatzeko eta katalogatzeko lanak 2019ko udan hasiko dira. Zuzendaritzak artxiborako dokumentazioa, argazkiak eta era guztietako materialak eskatu zien euskal etxe guztiei.

Kaferako atsedenaldi baten ondoren, Irene Larraza Etxepare Institutuko zuzendariak mintzagai izan zuen institutuak egiten duen lana eta, zehazki, Euskara Munduan programa. Bileran bildutakoek hainbat proposamen planteatu zituzten:

- > Hego Konoan euskara eta euskal kulturari buruzko katedrak sortzea, Euskal Herriarekiko loturak sendotzeko modu gisa.
- > Diasporaren literatura lan eta lekukotasunen errolda sortzearen komenigarritasuna, eta euskal diaspora osoak parte hartzea.
- > Patagoniaren arazoa: mugitzeko eta euskara irakaste-ko zailtasunak.
- > Umeentzako material pedagogikorik eza eta hori konponduko duen esparru instituzional baten beharra.

Ondoren, bilkuran ziren federazioek (FEVA, FIVU eta Venezuelako Federazioa) gai hauek aipatu zituzten, labur:

AR-2371, Buenos Aires, Argentina, Federación de Entidades Vasco Argentinas - FEVA

Ardatz tematikoak:

1. Euskara: Argentinan Euskaraz programari dagokionez, nabarmendu zen komeni dela irakasleak trebatzea eta, batez ere, arreta ikasle gazteenengan ipintzea.

Lorpen gisa, euskararen irakaskuntza-ikaskuntza akreditazioak aipatu ziren.

Egungo arazoak: leku batzuetan aurrez aurreko irakaslerik ez edukitzea, distantziengatik; beste modu batzuk erabiltzea planteatu zen.

2. Gazteak (Gaztemundu eta Trukeak): belaunaldi erreleboaren arazoa aipatu zen.

Aldaketa batzuk proposatu ziren Gaztemundu programan:

- > Plaza kopurua handitzea (Zuzendaritzak erantzun zuen ez dagoela aurrekonturik).
- > Ez bikoiztea euskal etxe bereko kideen kopurua. Zuzendaritzak erantzun zuen hori egiten dela aukera emateko puntuazioa gainditu duten eskatzaileei, aintzat hartu gabe zer euskal etxetakoak diren.
- > Ez zen egokitzen hartu "lehenago Euskal Herrian egon ez izana" balorazioa.
- > Muga adina zabaltzea eskatu zuten. Peru, Uruguai eta Brasil ere bat etorri ziren proposamen horrekin, muga 40 urtetan jartzea iradokiz.
- > Tailerrak sortzea Gaztemundun egon direnek beren esperientziaren berri emateko, egonaldian sortutako materiala partekatzeko, etab. Euskal etxeetan itzulkin bat egon dadin: programaren bidez trebatu den pertsonak gero zerbait "sortzea", eta bere euskal etxearekin konprometitzea. Zuzendaritzak berretsi zuen itzultzea aipatzen dela dekretuak ezartzen dituen betebeharren artean; programan parte hartu duen pertsonak euskal

etxeari zerbait itzultzea (13. artikulua). Euskal etxe bakoitzaren esku dago baldintza hori bete-araztea. Bestetik, euskal etxearena da aurkeztu duen hautagaiaren gaineko erantzukizuna; ondorioz, ez dute zentzurik parte hartzaileei eginiko objekzioak.

3. Haurrak: Lavallolen eginiko 'txikien' elkarretaratzea eta haien monitoreak gaitzeko tailerra: nabarmendu zen arreta gazteengan eta baita umeengan ere jarztearen garrantzia.
4. Necocheako "Hator Hona" eta Villa Mariako "Anima Zaitetz" programen emaitza positiboak aipatu ziren.

UY-2363, Montevideo, Uruguai, Federación de Instituciones Vascas de Uruguay - FIVU

Ardatz tematikoak:

1. Lidergoa, Gaztemunduren tematika gisa: belaunaldi txandaketaren arazoa. Mundu Batzarrean proposatzea. Diziiplina anitzeko Gaztemundu bat planteatu zuten.
- Adin tartea handitzea: gaur egun gaztetzat hartzen dira 18-40 urtekoak.
2. Mus jokoa kultura ondare ukiezin deklaratzeko eta euskal diaspora osoan sustatzea.
3. Eusko Jaurlaritzak ez bidaltzea liburu bilduma hutsalik euskal etxeetara, tematika espezifiko material grafikoa baizik (Historia, Dantza, Arte, Euskara, Musika, Gastronomia, Kirolak, etab.): eskaera hori egin zuten kontuan hartuz zein zaila den material horiek herrialdean sartzea.

VE-2583, Federación de Venezuela eta VE-2522, Caracas, Venezuela, Centro Vasco de Caracas

Ardatz tematikoak:

1. Nola kudeatu euskal etxe bat ekonomia hiperinflazionista batean: kanbio tasaren arazoa.
2. Nola erantzun Venezuelako krisi humanitarioari, gure komunitateari laguntzeko.

Gainera, gai hauek ere aipatu zituzten:

- > "Tierra y Gracia" fundazioa: euskal-venezuelarrak, Eusko Jaurlaritzaren laguntzaz herrialdera laguntza humanitarioa bidaltzeko ekin diotenak.
- > Gazteak euskal etxeetako zuzendaritzetan sarztearen garrantzia. Belaunaldi txandaketaren arazoa.
- > Proposamena: 2-3 urtetik behin, kultura jaialdiak egitea Latinoamerikako euskal etxeetan. Euskal etxe bakoitzean, 2-3 urtetik behin. Helburua: gazteak erakartzea.

Euskara zabaltzearen egokitasuna ere aipatu zuten, abestien, bertsoen eta azalpen bideoen bitartez.

Federazioen hitzaldiak amaitu ondoren, atsedenaldi bat egin zen bazkaltzeko. Harremanak egin eta ideiak eta esperientziak trukatzeko balio izan zuen. Bilkurarekin jarraitu aurretik, Juan Pedro Arinek, EiTren izenean, aplikazio berri bat aurkeztu zuen euskal telebista ikusteko "Smart TV" telebisten bidez.

Ondoren, aurretik aztergaiak proposatu zituzten euskal etxeek beren kezkak eta planteamenduak azaldu zituzten.

AR-2302, José C. Paz, Argentina, Centro Vasco Toki Eder

1. Loturak eta elkarrekintza bultzatzea berdintasun arloan lan egiten duten euskal erakundeekin.
2. Euskal etxeetan genero ikuspegia sartzearen garrantzia eta gai hau aztertzen duen kolektibitatea aintzat hartzea.
3. Hitzaldiak, erakusketak eta abar sustatzea eta genero politikak ezartzea.

AR-2572, Buenos Aires, Argentina, Centro Vasco Francés

1. Euskal kultur trukerako agenda sortzea Hego Konorako.
2. Tokian tokiko historien ikerketa sustatzea, euskal etxeei, pertsonaiei, euskaldunen ekimenei eta abarrei buruzkoa. Euskal Historia eta Kulturari buruzko Aldizkari Akademiko bat sortzea Erdi eta Hego Amerikarentzat, Lapridan egiten den bezala Arturo Campion ikasketa zentroaren Guregandik argitalpenarekin.
3. Euskal Diasporaren Aholku Batzordea: giza baliabidei buruzko "aldian behingo errola" bat egin behar du munduko euskal etxeetan, arreta berezia jarritz euskal kulturaren aldeko ekintzaileengan eta toki edo eskualde mailan eragina duten pertsonengan. Errola lau urtetik behin egingo da, bat etorrita denboran Kanpoko Euskal Gizataldeen Mundu Batzarrarekin, eta aukera emango du horrek euskal etxe guztien datu basea eguneratzeko.
4. Proposamen instituzional eta kultural bat gauzatzea, FEVA eta Patagoniako euskal etheen artean, loturak estutzeko eta distantziak ezarritako oztopoak gainditzeko.
5. Euskal etheen bilkura iraunkorrerako esparru bat sortzea euskal erakunde bat baino gehiago dituzten

hirietan, ekintzak eta kultura jarduerak koordinatu eta bateratzeko: BsAs Celebra-rekin koordinatzeko, Euskal Diasporaren Egunarekin koordinatzeko, etab. Diaspora antolatu eta batu gisa agertzea. Aurten, Delegazioak *El viaje de Agirre* zine zikloa antolatu du, Kirschner Kultura Zentroan (CCK), Buenos Aireseko euskal erakundeen partaidetzaz (erakundeen ordezkari bana eztabaida mahaietan). Esperientzia oso positiboa izan da eta asmoa da era honetako topaketekin jarraitzea.

AR-2573, Viedma, Argentina, Aberri Etxea

1. Kultura jarduerak eta topaketak antolatzea Patagonian, distantziak gainditzeko eta eskualde patagonikoan euskararen eta euskal kulturaren transmisioa indartzeko.
2. Euskara irakasleen ordainketaren gaia aztertzea: beste parte hartzaile batzuek gai bera planteatu zuten. Irene Larrazak esan zuen aspaldi txikitu zela nabarmen Euskara Munduan egitasmoaren aurrekontua eta bere helburua dela berrirori handitzea, irakasleen ordainketak ere handitzeko. Nolanahi ere, motel doan prozesu bat da.
3. Euskal filmei buruz gogoeta egitea: katalogoan film bikoiztuak edo azpituludunak sartzeko beharra.
4. Barnetegien egoitza izateko irizpideak ezartzea.
5. Patagoniako euskal etheen problematika aipatzea ("Patagoniarantz" programa).
6. Agerian uztea Gaztemundun parte hartzeko haien ezintasuna: ikasiko duen gazterik ez dagoenez, ezin dute euskal etxeetan irakatsi. Gazteak ez ezik, haurrak ere trebatu behar dira. Kasu honetan, Patagoniaren arazoa bikoitza da: alde batetik, Ezeiza aireporturainoko distantzia (Eusko Jaurlaritzak ez du kostua bere gain hartzen); bestetik, Patagoniako euskal etxe guztiak ez daude ofizialki aitortuak Eus-

ko Jaurlaritzaren erregistroan: adibidez, Neuquén edo San Martín de los Andes.

Halaber, gogoeta egin zuten ere umeeekin lan egitearen garrantziaz, halako moldez, non gazte bihurtzean euskal etxeari lotuta jarraituko duten. Alde horretatik, Saltoko ordezkariak adierazi zuen futbol txapelketa antolatzen dutela; Flores eta Euskal Erriako-ek pilota eskolak aipatu zituzten elementu eragile gisa. Azkenik, “Patagoniarantz” programa aipatu zen.

CL-2331, Viña del Mar, Txile, Eusko Etxea - Casa Vasca de Valparaíso

Belaunaldi txandaketaren arazoa aipatu zuten bereziki: euskal jatorria duten gazte asko daude eskualdean. Askok badakite hori, baina beste askok, ez. Lehenengo belaunaldia hiltzen ari da eta hirugarrenak ez du informazio handirik. Ez da transmisiorik egon belaunaldiz belaunaldi. Unibertsitate eremua denez, bi programa jarri dituzte martxan gazteak erakartzeko:

1. 80 gazte euskaldun inguru daude unibertsitatean (trukeak). Jarduerak egin nahi dituzte gazte horiekin. Besteak beste, apartamentu bat prestatu dute Euskal Etxearen egoitzan (bi gela, livinga eta jangela), hiru ikasle gutxienez hartzeko, bizitokiaren truke ekarpena egin diezaioten Euskal Etxeari. UPV/EHUz zabaltzen ari da egitasmoa.
2. Euskal apaiz batek (Aita Kepa) sortutako ikastetxe bat dago, prekaritate egoeran dauden 1.800 ikaslerekin. Ikastetxearen xedea da euskal kultura zabaltzea. Euskal Etxea irakasleak trebatzen ari da, euskara, dantzak eta kirola erakusteko euskal jatorrikoak ez diren ikasleei.

AR-2319, San Nicolás de los Arroyos, Argentina, Centro Vasco Euskal-Etxea San Nicolás

Hilean behin, hainbat hezkuntza mailatako ikasleentzat sukaldatzen dute (Etxe Nasaia). Urte bukaeran, segurtasun handiko espetxe batean hasiko dira sukaldatzen. Gizartera zabaltzeko modu bat da, “Laurak Bat”-ek egiten duen moduan Buenos Aires Celebra al País Vasco egitasmoarekin.

BR-2400, São Paulo, Brasil, Eusko-Brasildar Etxea

2011ko Mundu Batzarrean egin zuten bezala, enpresa jardueren eta ekitaldien bidez euskal etxeentzat baliabide ekonomikoak sortzearen gaia planteatu zuten.

PY-2570, Asunción, Paraguai, Euskal Etxea Jasone

Aipatu zuten egokia litzatekeela bekak sortzea bertako herritarrentzat.

CU-3857, La Habana, Kuba, Asociación Vasco Navarra de Beneficencia

Kezka nagusia dute beren komunikazioen kalitate txarra, informazioa Euskal Etxeko bazkideei helarazteko dituzten zailtasunak. Internet abiadura ez da nahikoa informazioa bidaltzeko bazkideei eta beste euskal etxeei. Interneten material digitala eskuratzeko beharra. Urte honen amaieran, Euskal Etxearen web orria zabalduko da.

PE-2347, Lima, Peru, Limako Euskal Etxea

1. Proposatu zuten euskal etxeek Aholku Batzordean duten eskualde ordezkaritza arautzea: txandakako batzordekideak izendatzea (ordezkoak) euskal etheen eta Zuzendaritzaren arteko harremanetan laguntzeko. Zuzendaritzak proposatu zuen kide bat eta hiru ordezko aukeratzea (2019ko Mundu Batzarraren proposatuko du).
2. Erdi eta Hego Ameriketako eskualde honetan kultura lehiaketak egitea proposatu zuten.

Gainera, elkartasun adierazpenak egitearen alde agertu ziren: adibidez, elkartasuna adierazi zioten Madrilgo Euskal Etxeari (pintadak egin zizkieten fatxadan). Jakina, euskal etxe bakoitzak erabakitzen du zer jarrera hartu gutxi-asko politikoak diren era honetako gaietan. Dena dela, kasu honetan adibidez, Eusko Jaurlaritzak adierazpen ofizial bat egin zuen ekintza hori gaitzesteko.

SV-2337, San Salvador, El Salvador, Centro Vasco de El Salvador Euskal Etxea

Adierazi zuten aldaketak egitear daudela legedian diru zuriketari aurre egiteko.

AR-4203, Posadas, Argentina, Asociación Civil Centro Vasco Misiones Euskal Jatorri

1. Eskatu zuten Gaztemundun parte hartzeko adina zabaltzea edo beste programa bat sortzea 35 urte-tik gorako pertsonentzat, beren bazkideen artean ez dutelako adin horretako gazterik.
2. Proposatu zuten arautzea FEVAko Zuzendaritza Batzordearen osaera, euskal etxe handienak edo Buenos Airesekoak izan ohi direlako nagusi.

3. Proposatu zuten ere herrialdeko euskal etxeetan deszentralizatzea FEVAk proposatzen dituen jarduerak.

Gainera, mus jokoaren garrantzia aipatu zuten gazteak erakartzeko euskal etxeetara.

AR-3535, Buenos Aires, Argentina, Escuela de Lengua Vasca de Buenos Aires Euskaltzaleak

1. Euskara:
 - > Euskara irakasteko programa Etxepare Institutua-rekin elkarlanean.
 - > Ordukako ordainketa euskara irakasleei, talde txikietan nagusiki.
 - > Euskara ikasleentzako barnetegiak.
 - > Jarduerak euskaraz inguruko euskal etxeekin elkarlanean.
2. Belaunaldi txandaketa ("trikipoteoa" gazteekin).

AR-2295, Chivilcoy, Argentina, Centro Vasco Argentino Beti Aurrera

"Kultura Birak" programa berriro martxan jartzea eskatu zuten.

BR-2325, São Paulo, Brasil, Eusko Alkartasuna de São Paulo

Ez zuten hitza hartu, jadanik aztertu zirelako aurretik proposatu zituzten gaiak:

1. Eskualdeko Bileretan eta Mundu Batzarretan, ponentzia gehiegi daude, eta denbora gutxi euskal etxeetako ordezkariak eguneroko bizitzako beren esperientziak trukatzeko: hedapena eta komunika-

zioa, bazkide berriak erakartzea, euskal diasporaren etorkizuna, etab. Planteamendu berri bat egitea.

2. Gaztemundu programako ohiko formakuntza jarduerak kanpoan uzten dituzte euskal etxe txikietako ordezkariak (euskal etxe horietan eskuarki ez dago jarduera horietan parte hartzen duen gazterik).

CO-2599, Caldas, Kolonbia, Fundación Centro de la Cultura Vasca Gure Mendietakoak (azkenean ez zuen hitza hartu)

Aurreko kasuan bezala, ez zuten hitza hartu, jadanik aztertu zirelako kezkatzen zituzten gaiak (besteak beste, beren eskualdeko euskaldunen memoria historikoa berreskuratzearen garrantzia).

Horrela, euskal etxeetako ordezkarien txanda amaitu zen (aurreikusitako ordua baino lehen), eta atsedenaldi bat egin zen. Azkenik, Iñigo Urkullu Lehendakariak hartu zuen hitza Eskualdeko Bilera amaitzeko, eta bertan izan ziren ere Marian Elorza Kanpo Harremanetarako Idazkari Nagusia eta Sara Pagola Mercosurreko Euskadiko ordezkaria.

Honako hauek izan ziren Gorka Alvarez Kanpoan den Euskal Komunitatearentzako Zuzendariaren hitzak Eskualdeko Bileraren amaieran:

Lehendakari jauna.

Kanpo Harremanetarako Idazkari Nagusi anderea.

Eusko Jaurlaritzako kideak.

Euskaditik etorritako kazetariak.

Arratsalde on denoi eta ongi etorri Erdi eta Hego Ameriketako Euskal Etxeen Eskualdeko bilera honetara.

Egun osoa daramagu lanean Euskal Etxeen oraina aztertzen, baina batez ere etorkizunera begiratzen.

Ongi etorri Erdi eta Hego Ameriketako Euskal Etxeen Eskualdeko bilerara.

Egunean zehar, aztergai izan ditugu gaur hemen ordezkartza duten komunitateak kezkatzen dituzten gaiak, 10 herrialdetatik etorriak: Argentina, Uruguai, Venezuela, Txile, Kuba, Peru, Kolonbia, Brasil, Paraguai eta El Salvador.

Bilera hau Euskal Gizataldeen V. Mundu Batzarrean egin zen eskaera baten emaitza da. Batzar arteko gogoeta gune bat, hiru eskualdetan banatua:

-2017 Paris. Europa, Asia eta Ozeania.

-2018 San Francisco. Mexiko, AEB, Kanada eta Saint Pierre et Miquelón.

-2018 azaroa, Mar del Plata. Erdi eta Hego Amerika.

Mandaturia bete dugu eta dagoeneko 2019ko Mundu Batzarrari begira gaude.

Zuzendaritzaren programei buruzko azalpenak eman ditugu: diru laguntzak, egoera larrian dauden pertsonentzako laguntzak eta Gaztemundu, besteak beste.

Euskararen gaia diaspora kezkatzen duen gaietako bat da, eta, ondorioz, Euskara Munduan edo Argentinan Euskaraz programak ditugu abian. Irene Larraza Etxepare Institutuko zuzendariaren azalpenak entzun ditugu.

Ideiak eta esperientziak trukatu ditugu ere euskal kulturaren balioak zuen eskualdeetan duten transmisioaren inguruan. Belaunaldi erreleboa da munduko euskal gizatalde handiena –Erdi eta Hego Ameriketakoa– kezkatzen duen beste gaietako bat. Baita gazteekin egin beharreko lana ere, eta euskal etxeetako etorkizuneko zuzendarien formakuntza.

Euskal diasporaren memoriaren transmisioa eta hedapena –gure herriaren memoria– kezkatzen gaituen beste gaietako bat da. Beti kantari izan den herri baten kantu ahaztua.

Bestetik, hizpide izan dugu euskal etxeetan berdintasun politikak ezartzearen beharra, eredutzat harturik Euskadin egiten ari den lana. Baina baita jardunbide horiek euskal gizataldeak bizi diren herrialdeetara zabaltzea ere.

Venezuelak bere egoera kezagarria azaldu digu: bi euskal etxeak eginahalak eta bi ari dira egiten lanean jarraitzeko eta egoerari aurre egiteko.

Komunikazioaren aroan gaude eta euskal etxeak ez dira salbuespen. Jakitun dira komunitateetara eta mundura zabaltzeko ematen dituen aukerez, uko egin gabe aurrez aurreko harremanari.

Euskal Herriko gazte nahiz herritarren eta diasporaren arteko trukea mesedegarria da, eta bultzada eman behar diogu. Trukeek ez dute soilik kulturalak izan behar, eta euskal gizarteak diasporara hurbildu egin behar du, eta diasporak, euskal gizartera.

Azken batean, arazoak aztertu ditugu, baina batez ere jardunbide egokiak trukatu ditugu, eta etorkizuneko konpromisoak.

Bukatzeko, Lehendakari jauna, hemen dugu XXI. mendeko Erdi eta Hego Ameriketako Euskal Diaspora. Lanean jarraitu nahi duen komunitatea, etorkizunari aurrez aurre begiratzen diona. Bilera honetan eta aurreko eskualdeko bileretan egindako gogoetak izango dira 2019ko Mundu Batzarraren oinarriak, elkarrekin lan egiteko. Eta lana badugu aurretik! Ez da erronka makala!

Lehendakari jauna, hemen duzu Erdi eta Hego Ameriketako diasporaren ordezkaritza zabala. Euskal jatorriaz harro dauden gizon eta emakumeak, baina batez ere lanerako gogoz daudenak, gure komunitateen orainaren eta etorkizunaren alde lan egiteko, batera egin behar dugun lana.

Eskerrik asko.

Azkenik, Iñigo Urkullu Lehendakariak hartu zuen hitza amaiera emateko Erdi eta Hego Ameriketako II. Eskualdeko Bilerari:

Lagun agurgarriak!

Ze poza Mar del Platara etortzea eta hamar herrialdetako euskal komunitateen ordezkariekin elkartzeko aukera izatea.

*Ohorea eta atsegin handia da niretzat Mar de Platara etorri eta tarte bat igarotzea zuokin guztiokin, **10 herrialdetako euskal komunitateen** ordezkari zaretenokin.*

“Mendi artean ezkutaturik, mendebaldeko Pirinioen hegaltietan, Euskal Herriak mendez mende gorde ditu bere hizkuntza zaharra, usadioak eta antzinako araubidea”.

Horrelaxe deskribatu zuen Euskal Herria Wilhelm von Humboldt 1799an euskal lurraldeetara egin zuen bidaiaren ondoren.

Gaur, zuok guztiok gure Herriaren parte zarete, XV. mendetik aurrera eta batez ere XIX. mendeaz geroztik, Pirinioen magala utzi eta Ameriketara –“promes handiaren lurraldera”– etorri ziren euskaldunen ondorengoak.

Batzuk beren borondatez etorri ziren; gehienak, beharrak bultzatuta.

*Urteak eta mendeak joan dira, eta, gaur, **euskaldunen irudia lotuta dago zintzotasunarekin, seriotasunarekin, lanarekin eta konpromisoarekin.***

Euskal Herriak munduan duen irudi ona diaspora antolatuta eta eredugarri baten emaitza ere bada. Harrera egindion lurraldera egokitzen jakin duen diaspora, jatorriari uko egin gabe.

Argentina, Venezuela, Uruguai, Txile, Kuba, Kolonbia, Brasil, Peru, Paraguai eta El Salvador euskal emigrazioaren jomuga nagusi izan ziren. Herrialde horietan, euskal gizataldeak antolatu ziren, eta haien ordezkariak Erdi eta Hego Ameriketako Euskal Etxeen Eskualdeko Bilera honetan bildu zarete, 2019an Bilbon egingo dugun Euskal Gizataldeen Mundu Batzarren aurretik.

Izan zirelako gara eta garelako izango dira.

Azkeneko 82 urte hauetan, Eusko Jaurlaritzak beti izan du gertu, eta beti jarraitu du gertutik, euskal komunitatea mundu zabalean.

Euskal etxe guztien ateak beti egon dira irekita.

Eusko Jaurlaritzak elkarlanean dihardu euskal gizataldeekin, sortu zenez geroztik eta era artikulatuago batean 1994ko maiatzaren 27an Kanpoko Euskal Gizataldeekin Harremanetarako Legea onartu zenetik.

*Ia 25 urteko indarraldian, Legeak aukera eman digu **kanpoko euskal gizataldeen sarea zabaltzeko, handitu eta indartzeko.***

Gaur egun, sareak biltzen ditu 25 herrialdetako 191 euskal etxe eta 36.000 bazkide.

Euskal etxe kopuru handiena Erdi eta Hego Ameriketara dago; bereziki, hemen, Argentinan.

Bilkura honetan, gogoeta egitea eta etorkizunari begiratzea dagokigu. Gure estrategia berriz pentsatzea. Gizartea eta migrazio mugimenduak aldatzen ari dira.

Gaur egun Euskal Herriatik irtetea erabakitzen duten gazteek beste behar batzuk dituzte, eta ez dira XIX. mende amaierako euskaldunen, 1939ko erbesteratuen edo XX. mendeko 40-60ko hamarraldietako langileen behar berberak. XXI. mendeko gizarteak beste behar batzuk ditu.

Euskal etxeek jakin behar dute egoera eta errealitate berrietara egokitzen. **Topaketa honek gure itsasargia izan behar du**, gure ibilbidea zehaztu eta elkarrekin aurrera jarraitzeko.

Euskal etxeok bi desafio dituzue: zabaltzea eta integrazioa. Euskarak, dantzak, gastronomiak, kirolak, kulturak... beste gizarteetatik bereizten gaituzte, eta lanean ari zarete horiek guztiak ezagutarazi eta zabaltzeko. Gainera, euskal etxeok zuen jarduera integratzen duzue harrera egin dizueten kulturen eta gizartearen, eta haien parte zarete.

Bilkura honetan, ideiak trukatu eta elkarrekin lan egin duzue, erantzukizun bikoitz horren esperientzia partekatu eta bertatik bertara ezagutzeko zuen euskal etxeetan egiten ari diren hainbat jarduera arrakastatsu.

Bilkura honetan, gainera, **aztergai izan dituzue ere euskal etxe guztiek dituzten kezkak**: belaunaldi txandaketa, boluntarioen lana, hizkuntzaren eta kulturaren transmisioa, erakundearen finantzaketa eta haren jarduerak.

Zuen gogoetak eta ondorioak interesatzen zaizkigu. Zuen proposamenak eta irtenbideak.

Eusko Jaurlaritzan, lanean ari gara urtearen azken hiruhilekoan egitekoa den **2019ko Mundu Batzarrearen** prestakuntzan, gaurko ekarpenen bidez elikatuko dugu, baita beste bi eskualde bileretan eginiko ekarpenen

bidez ere (Europa, Asia eta Ozeaniako eskualdeko bilera, eta San Franciscon egin den Mexiko, AEB, Kanada eta Saint Pierre et Miqueloneko eskualdeko bilera). Mundu Batzarrean, 2019-2022 urteetarako jardun lerroak zehaztuko ditugu.

Gogoeta eta lan partekatuen emaitza gisa, Euskadin lehen urratsak egiten ari den egitasmo bat aurkeztu nahi dizuet, eta laguntza ere eskatu nahi dizuet, egitasmo horretan aurrera jarraitzeko.

Aurreko Mundu Batzarrean ateratako ondorio batetik abiatu gara: kanpoko euskal komunitateen antolakuntza, garapena eta etorkizuna Euskadiren antolakuntzaren, garapenaren eta etorkizunaren berezko parte dira.

Euskal gizataldeak Euskadiren historia, oraina eta etorkizunaren parte zarete, eta horregatik egokitu dugu atal bat Bilboko gure Artxibo Historikoan kanpoko euskal gizataldeen memoria eta historian zehar eginiko lana jasotzeko.

Mundu digitalean bizi garen honetan, laguntza txiki bat eskatu nahi dizuegu: hala nahi baduzue eta inolako betebeharririk gabe, zuen ustez egitasmo honetarako interesgarriak izan daitezkeen dokumentuak, argitalpenak, objektuak, ikus-entzunezko materiala, gutunak edo argazkiak bidaltzea Kanpoan den Euskal Komunitatearen-tzako Zuzendaritzari.

Helburua da Euskal Emigrazioaren Funtsekin sortzea eta funts hori gure diasporako pertsonen eta oro har euskal gizartearen esku jartzea, baita ikertzaileen esku ere, euskal lurraldeetatik kanpoko historia aberats hori aztertze-ko eta zabaltzeko aukera izan dezaten.

Egitasmoaren xedea da gure memoria, historia eta jarduera osoa babestu eta zabaltzea.

Ekimen honen bidez, geure ekarpena egingo diogu DIASPORIZATU! helburuari. Azken Mundu Batzarraren lema izan zen, eta oso presente dugu Eusko Jaurlaritzan.

Amaitzera noa.

Berriro ere zoriondu nahi nituzke irailaren 8an ospatu genuen Euskal Diasporaren lehen Egunean parte hartu zuten euskal etxe guztiak.

*Egun garrantzitsua izan zen, eta gure esku dago jarraipena ematea egun horri eta haren espirituari: **“Diasporizatu!”**; hau da, balioa ematea, bai Euskadin bai zuen komunitateetan, euskal etxeok munduaren luze-zabalean egiten duzuen lanari.*

Bukatzeko, esker oneko mezu bat.

Eskerrik asko zuen lanarengatik! Eskerrik asko zuen kemenarengatik! Eskerrik asko zaudeten tokietan Euskadiren arima bizirik mantentzeagatik!

Euskal Etxeek dirauten bitartean Euskadi bizirik egongo da ere non nahi.

Diasporaren Eguneko leloa zioen bezala: “Euskadi zugar bizi da!” Zuengan bizi da!

Badugu lana, baditugu proiektuak, eta elkarrekin eraikitzeko etorkizun bat.

Euskal Herriak aurrera darrai.

Eskerrik asko!

